VEILIGHEIDSREGIO
MIDDEN- EN WEST-BRABANT

BRANDWEER
Midden- en West-Brabant

Beleidsbegroting 2025

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Inhoud

1. Programma Veiligheid 5

1.1 Algemeen 5
1.2 Stimuleren van een redzame samenleving 9
1.3 Bijdragen aan een veilige leefomgeving 12
1.4 Hulpvaardige en slagvaardige inzet 16
1.5 Wendbare en duurzame organisatie 21

2. Paragrafen 27

2.1 Bedrijfsvoering 27
2.2 Financiering 30
2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 32
2.4 Onderhoud kapitaalgoederen 38
2.5 Verbonden partijen 40

3. Financiële begroting 42

3.1 Kaders totstandkoming begroting 42
3.2 Financiële positie 53
3.3 Overzicht lasten en baten 57
3.4 Incidentele en structurele lasten en baten 58
3.5 Overzicht op taakvelden 60
3.6 Begroting op kostencategorie 61

4. Bijlagen 62

4.1 Tariefstelling 62
4.2 Lijst van veelgebruikte afkortingen 63

Inleiding

‘Samen maken we de regio veiliger’. Dit doen we voor de veiligheid van de inwoners van onze 24 gemeenten. Wij werken aan het voorkomen van incidenten en het verkleinen van risico’s in de regio én we staan 24/7 paraat voor de bestrijding van incidenten, klassieke rampen en moderne crises. We bundelen de krachten van inwoners, ondernemers, bestuurders, partners, hulpverleners en onze medewerkers.

Met deze begroting tonen we aan ons bestuur, partners en inwoners de inzet van onze middelen en onze prestaties.

LEESWIJZER
De beleidsbegroting is opgebouwd uit het programma Veiligheid, de verplichte paragrafen en de financiële begroting met bijlagen.

Hoofdstuk 1 Programma Veiligheid
Dit hoofdstuk beschrijft onze missie, visie en de vertaling daarvan naar de pijlers en ons fundament. Elke pijler begint met een korte inleiding en beschrijft de beoogde resultaten voor 2025.

Hoofdstuk 2 Verplichte paragrafen
Dit hoofdstuk bevat de verantwoording van de beheersmatige aspecten, conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Hoofdstuk 3 Financiële begroting
Dit hoofdstuk beschrijft de financiële uitgangspunten voor de begroting, de ontwikkelingen op het gebied van de loon- en prijsontwikkeling (LPO) en de Rijksbijdrage. Een overzicht van lasten en baten en een meerjarenperspectief van de bijdragen per gemeente worden gepresenteerd.

Hoofdstuk 4 Bijlagen
In de bijlagen staan het investeringsplan, een overzicht van de lopende leningen, de reserves en voorzieningen en een lijst van veelgebruikte afkortingen

1. Programma Veiligheid

PROGRAMMABEGROTING

1.1 Algemeen

Wie we zijn

Wij zijn Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB). Samen maken we de regio veiliger is onze missie. Dit doen we voor de veiligheid van de inwoners van onze 24 gemeenten. De veiligheidsregio is een wettelijk verplichte samenwerking van onze 24 gemeenten. De burgemeesters vormen ons bestuur.

We werken in opdracht van de gemeenten aan het voorkomen van incidenten en het verkleinen van risico's in de regio én we staan 24/7 paraat voor de bestrijding van incidenten, klassieke rampen en moderne crises. Daarvoor bundelen we de krachten van inwoners, ondernemers, bestuurders, partners, hulpverleners en onze medewerkers. We zijn zowel een netwerkorganisatie als een krachtige hulpdienst.

Onze 1800 medewerkers, waarvan 1300 vrijwilligers, vormen een onmisbaar fundament onder de dingen die we doen. We zijn professioneel en dragen met veel passie dag in dag uit bij aan de veiligheid in Midden- en West-Brabant.

Wat er speelt

De samenleving en onze omgeving veranderen in een razendsnel tempo. De maatschappelijke trends, landelijke en internationale ontwikkelingen en de ontwikkelingen genoemd in het regionaal risicoprofiel beïnvloeden de weg die we als organisatie opgaan en de risico's waarop we ons voorbereiden en waarmee we geconfronteerd worden.

Daarnaast houden we rekening met ontwikkelingen en trends zoals veilig verduurzamen, de informatiegedreven samenleving, het gegeven dat de machtsverhoudingen veranderen en minder voorspelbaar zijn en de 'zwarte zwaan' (onbekende zeldzame situaties met grote impact, die achteraf te voorspellen waren).

Het Regionaal Risicoprofiel 2023-2027 beschrijft de verschillende risico's die in de regio aanwezig zijn. De risico's met een grote impact, grote waarschijnlijkheid én veel cascade-effecten, zijn prioritaire risico's. De vijf prioritaire risico's in onze regio zijn:

1. Infectieziekten mens
2. Verstoring vitale infrastructuur
3. Extreem weer
4. Effecten van maatschappelijke onrust
5. Natuurbranden

De prioritaire risico's uit het Regionaal Risicoprofiel zijn een belangrijk uitgangspunt voor de komende beleidsperiode. In 2024 hebben we extra aandacht voor de prioritaire risico's natuurbranden en extreem weer. In 2025 hebben we extra focus op de effecten van maatschappelijke onrust.

Maatschappelijke onrust

Maatschappelijke onrust is te omschrijven als (zichtbare) collectieve gedragingen in situaties die voortkomen uit maatschappelijk ongenoegen. Maatschappelijk ongenoegen is een gevoel van angst, onzekerheid, onvrede, of miskenning ten gevolge van ongrijpbare fenomenen, zoals onder andere globalisering, klimaatverandering, migratie en ongelijkheid. Het komt voort uit een gevoel van pessimisme (bron: NCTV). Verschillende ontwikkelingen wereldwijd en binnen ons land kunnen van invloed zijn op de ervaren maatschappelijke onrust in onze regio. Denk aan gevolgen van klimaatverandering, cyberdreigingen (uitval nutsvoorzieningen), economische en politieke instabiliteit, en polarisatie die versterkt wordt door social media. We hebben een belangrijke rol in het signaleren, voorkomen en bestrijden van de effecten van maatschappelijke onrust, bijvoorbeeld door het verzamelen en duiden van informatie, het coördineren van hulpverlening, en het faciliteren van bestuurlijk overleg. We gaan na, wat actuele ontwikkelingen nog meer van ons vragen en versterken onze inzet op die taken.

In het bijzonder vragen internationale ontwikkelingen en maatschappelijke onrust die hieruit voortkomt om extra aandacht voor de veiligheid en welzijn van inwoners. De NAVO-landen staan voor grote uitdagingen; spanningen met Rusland en China, de afhankelijkheid van aardgas en de gevolgen van conflicten in Oekraïne en Israël. Daarom hebben de NAVO-landen in 2023 een akkoord bereikt over een reeks doelstellingen om hun weerbaarheid en veerkracht te vergroten. Deze doelstellingen zijn gebaseerd op zeven basisvereisten die van vitaal belang zijn voor de bescherming en het welzijn van de burgers in de NAVO-landen. Het gaat om de volgende aspecten:

1. De continuïteit van de overheid
2. De energievoorziening
3. De opvang van grote aantallen personen
4. De gezondheidszorg
5. Het transport
6. De levensbehoeften
7. De communicatie

Deze zeven basisvereisten moeten bestand zijn tegen verstoringen, bedreigingen en aanvallen, zowel in vredestijd als in crisis of conflict. Zo kan de NAVO haar taken effectief uitvoeren en haar waarden verdedigen. Nederland werkt vanaf 2024 aan de civiele paraatheid en het versterken van de weerbaarheid van de inwoners. Het NCTV is verantwoordelijk voor de coördinatie hiervan en voor de uitwerking van de basisvereisten in de nationale plannen. De veiligheidsregio's zijn hierop aangesloten.

Waar wij voor gaan

We zijn een parate veiligheidsregio, klaar voor actuele uitdagingen. We richten ons op fysieke veiligheid en maatschappelijke vraagstukken met (fysieke) veiligheidseffecten. Onze aandacht gaat allang niet meer alleen naar fysieke veiligheid en klassieke incidenten. Waar een crisis voorheen een 'flitsramp' was, hebben we nu steeds vaker te maken met complexe, langdurige crises met maatschappelijke impact of een steeds lastiger te voorspellen mix van impact. Denk hierbij aan de crisisnoodopvang van vluchtelingen, vuurwerkproblematiek, boerenprotesten, coronacrisis en niet te vergeten de ontwikkelingen als gevolg van de klimaatverandering met zeer grote impact zeker ook op de langere termijn. Deze crises vragen om een andere aanpak en meer bovenregionale samenwerking. Onze rol varieert. Deze kan repressief en hulpverlenend zijn maar ook coördinerend,

regisserend en ondersteunend ten behoeve van samenwerkingspartners, onze gemeenten, het Rijk en het Veiligheidsberaad.

Paraat en klaar voor actuele uitdagingen

- De meeste mensen zijn prima in staat om zelf te handelen bij incidenten en crisissituaties. We stimuleren veilig gedrag en zelfredzaamheid van inwoners.
- Risico's zijn er altijd. Wij adviseren vanuit onze professionele expertise, robuuste informatiepositie en omgevingssensitiviteit hoe we risico's beter kunnen beheersen. We richten ons daarbij op fysieke veiligheid(effecten).
- Inwoners verdienen de beste veiligheidszorg. We staan 24/7 paraat en bieden daadkrachtige hulp bij incidenten, rampen en crises.

We willen het beste uit onszelf halen

- Ons werk is mensenwerk, onze mensen zijn een belangrijk fundament onder onze resultaten. Zij zijn vitaal, professioneel en zetten zich met passie in voor een veilige regio.
- De uitdagingen waar we de komende jaren mee te maken krijgen zijn te complex om alleen op te pakken. We zijn een betrokken en betrouwbare partner in het netwerk van veiligheid en gezondheid.

Om onze ambitie te realiseren, zetten we in op drie pijlers:

- Pijler 1: Stimuleren van redzaamheid in de samenleving
- Pijler 2: Bijdragen aan een veilige leefomgeving
- Pijler 3: Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet
- Fundament onder deze pijlers is een wendbare en duurzame organisatie.

Indeling begroting

De beleidsbegroting heeft een herkenbare relatie met ons Beleidsplan 2023-2027 en daarmee met onze beleidspijlers met als fundament onze wendbare en duurzame organisatie. Zo hanteren we één lijn in onze beleidsdocumenten. Hiermee vergroten we het inzicht in welke activiteiten bijdragen aan het bereiken van onze doelen.

In deze beleidsbegroting 2025 werken we de pijlers concreter uit door de volgende vragen te beantwoorden:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we hiervoor doen?
- Wat hebben we daarvoor nodig?

Programmabegroting

De begroting kent één programma (programma Veiligheid), onderverdeeld in de drie pijlers. Daarnaast is het voor de categorieën: Overhead, Algemene Dekkingsmiddelen en Reserves verplicht deze apart inzichtelijk te maken.

In het onderstaand overzicht is de begroting op programmaniveau voor 2025 inclusief het meerjarenperspectief voor de jaren 2026 t/m 2028 opgenomen.

Bedrag x 1.000						
	2025		Totaal 2025	2026		Totaal 2026
	baten	lasten		baten	lasten	
Veiligheid	-€6.239	€82.288	€76.050	-€6.306	€84.426	€78.120
Algemene dekkingsmiddelen	-€94.532	€866	-€93.666	-€96.752	€903	-€95.849
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	-€25	€18.431	€18.405		€17.724	€17.724
Toevoeging en Onttrekking Reserves	-€1.155	€366	-€789	-€370	€375	€5
Geraamde resultaat	-€101.951	€101.951	€0	-€103.428	€103.428	€0

Bedrag x 1.000						
	2027		Totaal 2027	2028		Totaal 2028
	baten	lasten		baten	lasten	
Veiligheid	-€5.946	€86.015	€80.069	-€5.849	€87.414	€81.564
Algemene dekkingsmiddelen	-€99.393	€806	-€98.587	-€101.615	€709	-€100.907
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie		€18.917	€18.917		€19.755	€19.755
Toevoeging en Onttrekking Reserves	-€783	€384	-€399	-€798	€385	-€413
Geraamde resultaat	-€106.122	€106.122	€0	-€108.262	€108.262	€0

1.2 Stimuleren van een redzame samenleving

Inleiding

Een samenleving wordt gevormd door de mensen die er wonen, werken, recreëren, ondernemen en studeren; iedereen draagt daar op de één of andere manier een steentje aan bij. De manier waarop verschilt per persoon en per moment. Uit onderzoek blijkt dat de redzaamheid van mensen in de afgelopen periode is afgenomen en dat er vaker contact wordt gezocht met hulpverleners. Tegelijkertijd zien we een grote veerkracht bij mensen, zoals tijdens de coronacrisis. In de komende jaren is het essentieel daar waar nodig te ondersteunen en waar mogelijk de veerkracht aan te spreken.

Het is onze taak om inwoners bewust te maken van veiligheidsrisico's en handelingsperspectief te bieden voorafgaand aan, tijdens en na afloop van incidenten en crises. Om met onze interventies effectief te zijn bij de verschillende doelgroepen begrijpen we wat speelt in de samenleving, zitten we in een vroeger stadium samen met stakeholders uit ons netwerk om tafel, vergroten we de redzaamheid en bundelen we onze kennis en kunde.

Waar richten we ons de komende jaren op?

Redzaamheid is een product van synergie tussen inwoners, ondernemers, zorg- en hulpverleners en andere maatschappelijke partners. Om daar optimaal op in te kunnen spelen willen we:
Weten hoe onze samenleving er uit ziet en wat er in de samenleving leeft.

- Vroegtijdige samenwerking versterken. Immers, als we kwetsbaarheden en risico’s in de samenleving kennen, dan kunnen we kwetsbaarheden en risico's beperken en inwoners handvatten geven waarmee zij redzamer zijn én voorkomen dat incidenten ontstaan.
- De redzaamheid vergroten door in te zetten op belevingsleren, risicocommunicatie en het stimuleren van veilig gedrag.
- Inzetten op burgerhulpverlening, om burgers te betrekken bij de samenwerking met hulpverleners.

Wat we al doen

In deze begroting geven we aan wat we in 2025 willen ontwikkelen om een bijdrage te leveren aan het stimuleren van een redzame samenleving. Naast deze ontwikkelingen zijn er uiteraard ook reguliere werkzaamheden die bijdragen aan deze pijler en waarvoor we een deel van onze capaciteit in zetten. Een aantal van deze werkzaamheden gebeurt op basis van aanvraag en samenwerking met gemeenten. Ten behoeve van het stimuleren van de redzame samenleving zijn onze reguliere werkzaamheden onder andere:

- Met risicocommunicatie bieden we inwoners en andere partijen handelingsperspectieven. Zij staan tijdens en direct na een incident vaker open voor informatie over risico’s en gevaar. Door op het juiste moment -voor, tijdens of na een incident- passende informatie te bieden, nemen veiligheidsbewustzijn en handelingsbekwaamheid van betrokkenen toe.
- Contacten leggen en onderhouden met netwerkpartners rondom verminderd zelfredzame groepen, zoals ouderen en zorgbehoevenden.
- Bijdragen aan de landelijke Brandpreventieweken.
- We bieden schooljeugd uit de groepen 7 en 8 in onze Risk Factory belevingsonderwijs om hen redzamer te maken rondom diverse veiligheids-, gezondheids- en duurzaamheidsthema’s.

Ontwikkelingen

Burgerparticipatie
In de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling VRMWB is de mogelijkheid van burgerparticipatie ten aanzien van het beleidsplan opgenomen. Ook kan het Algemeen Bestuur andere besluiten aanwijzen voor burgerparticipatie. Deze aanvulling op de Gemeenschappelijke Regeling komt voort uit de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en onderliggende informatie van de Rijksoverheid.

Weerbare samenleving
Geconstateerd is dat inwoners, maatschappelijke organisaties, vrijwilligers en bedrijfsleven samen met professionele hulpverleners graag een maatschappelijke bijdrage willen leveren bij rampen en crises. In veel gevallen wordt niet gewacht op de overheid, maar neemt men zelf het initiatief. Het huidige stelsel van crisisbeheersing is nog sterk gefocust op de warme fase van de crisis. De rollen en taken van de traditionele hulpverleningsdiensten en besturen staan daarin centraal. De weerbare samenleving is om die reden opgenomen in de Landelijke agenda Crisisbeheersing.

Wat willen we bereiken?
Aan het einde van deze beleidsperiode in 2027 hebben we onze inwoners bereikt met onze activiteiten gericht op bewustwording en het bieden van handelingsperspectieven en weten we velen aan te zetten tot veilig gedrag en zelfredzaamheid. Concreet betekent dit:

- Weten we voor de prioritaire- en nieuwe risico's vanuit (risico)monitoring en omgevingsanalyses:
    - Wat veilig en redzaam gedrag is, wat we dan willen zien bij onze inwoners.
    - Hoe we inwoners uitnodigen met ons samen te werken (burgerhulpverlening)
    - Hoe we onze inwoners, samen met onze partners, effectief informeren en activeren.
    - Welke (nieuwe) partners ons kunnen helpen.
- Hebben we meer inzicht in het bereik en de effectiviteit van onze activiteiten/campagnes.
- Is veilig en redzaam gedrag van inwoners een regulier onderdeel van onze advisering, communicatie, samenwerking en relatiemanagement.

Wat gaan we daarvoor doen?
In 2025 richten we ons op de volgende resultaten:

Veilig gedrag en redzaamheid
In 2024 onderzoeken we een basisaanpak die veilig gedrag en redzaamheid op de thema's natuurbrandbeheersing en extreem weer (focus wateroverlast) bevordert. Risicocommunicatie draagt bij aan handelingsperspectieven voor inwoners. Deze ambitie draagt ook bij aan het onderdeel 'versterken van de weerbare samenleving' van de landelijke agenda Crisisbeheersing. In 2025 is deze basisaanpak geïmplementeerd en gebruiken we die om het thema 'maatschappelijke onrust' op te pakken. In samenwerking met (nieuwe) partners binnen en buiten de veiligheidsregio experimenteren we met methoden om het effect van de aanpak te meten.

Burgerhulpverlening
We hebben inzichtelijk gemaakt hoe burgerhulpverlening van meerwaarde is voor de veiligheidsregio en hebben hiervoor beleidsuitgangspunten bepaald.

(Brand)veilig leven

We hebben een bredere visie geformuleerd op (brand)veilig leven. Een bredere inzet van de Risk Factory maakt daar onderdeel van uit. Denk aan aandacht voor (on)leefbaarheid en welbevinden in de woonomgeving van inwoners.

Kengetallen en prestaties

	Realisatie 2023	Verwachting of streefwaarde 2024	Verwachting of streefwaarde 2025
Aantal campagnes voor bewustzijnsverhoging inwoners	10	10	10
Aantal deelnemers dat Risk Factory bezoekt	3.127 leerlingen	4.500 leerlingen	6.000 bezoekers[1]

[1] Het aantal bezoekers van de Risk Factory loopt de komende jaren gestaag op. In 2024 verwachten we 4.500 bezoekers en in 2025 6.000. Dit zijn reële aantallen in vergelijking met de andere Risk Factories in het land.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Financieel overzicht

Weergave van de kosten voor Programma Veiligheid: pijler Stimuleren van de redzame samenleving:

Bedrag x 1.000						
	2025		Totaal 2025	2026		Totaal 2026
	baten	lasten		baten	lasten	
Advies en uitbesteding		€208	€208		€208	€208
Facilitaire kosten		€133	€133		€133	€133
Investeringen en kapitaallasten		€57	€57		€47	€47
Lonen en salarissen		€318	€318		€326	€326
Overig	-€133	€81	-€53	-€139	€82	-€56
Vrijwilligers		€13	€13		€14	€14
Geraamde resultaat	**-€133**	**€810**	**€677**	**-€139**	**€810**	**€671**

Bedrag x 1.000						
	2027		Totaal 2027	2028		Totaal 2028
	baten	lasten		baten	lasten	
Advies en uitbesteding		€208	€208		€208	€208
Facilitaire kosten		€133	€133		€133	€133
Investeringen en kapitaallasten		€46	€46		€45	€45
Lonen en salarissen		€335	€335		€344	€344
Overig	-€185	€84	-€101	-€185	€85	-€99
Vrijwilligers		€14	€14		€15	€15
Geraamde resultaat	**-€185**	**€820**	**€636**	**-€185**	**€831**	**€646**

1.3 Bijdragen aan een veilige leefomgeving

Inleiding

De inrichting van een veilige leefomgeving creëer je niet alleen, maar samen. Inwoners, ondernemers, zorg- en hulpverleners, iedereen draagt zijn steentje bij. De regierol voor een veilige leefomgeving ligt bij de gemeenten. We adviseren gemeenten en bedrijven bij specifieke projecten, evenementen, objecten en gebieden. We kijken daarbij breder naar de aanwezige risico's met betrekking tot het object en omgeving én er is aandacht voor nieuwe risico's. Wij adviseren tijdig en op een eenduidige manier over het beheersen van risico's om incidenten, rampen en crises te voorkomen.

Waar richten we ons de komende jaren op?

- Het integraal en risicogericht aanpakken van (brand)veiligheidsvraagstukken, door afhankelijk van het risico een passende rol te pakken (en samen met partners tot een passende oplossing te komen). Daarvoor gaan we vroegtijdig in gesprek met onze gemeenten en partners, hanteren we een flexibel basistakenpakket en passen we onder andere de zes sporen van beïnvloeding toe.
- De prioritaire risico's uit het Regionaal Risicoprofiel. Deze risico's krijgen de komende jaren extra aandacht in de voorbereiding. We scherpen onze informatie- en netwerkpositie aan, actualiseren de planvorming en borgen ons vakmanschap. Ook kijken we gebiedsgericht naar risico's en maken we risicogerichte keuzes.
- De verbinding tussen gezondheid en veiligheid door in samenwerking met de GHOR het zorgrisicoprofiel op te stellen.
- Het ontwikkelen van een actueel multidisciplinair risicobeeld door te versterken op risicomonitoring van kwetsbaarheden, dreigingen en risico's.
- Een stevige verbinding tussen regio's en Rijk en het landelijke Knooppunt Coördinatie Regio-Rijk (KCR2).

Wat we al doen

In deze begroting geven we aan wat we in 2025 willen ontwikkelen om een bijdrage te leveren aan een veilige leefomgeving. Naast deze ontwikkelingen zijn er uiteraard ook reguliere werkzaamheden die bijdragen aan deze pijler en waarvoor we een groot deel van onze capaciteit in zetten. We verbeteren ons reguliere werk continu. Permanente risicomonitoring is een belangrijk fundament voor het effectief inzetten van onze zes sporen van beïnvloeding. Deze zes sporen bevatten alle werkzaamheden van risicobeheersing, verdeeld over een aantal werkvelden:

Zes sporen van beïnvloeding

1. Beïnvloeding wet- en regelgeving
2. Inrichten van de omgeving
3. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
4. Kennisdeling en gedragsverandering samenleving
5. Kennisoverdracht en handelingsperspectief incidentbestrijders
6. Communicatie over restrisico's en handelingsperspectief

Werkvelden

1. BRZO en Bedrijfsbrandweren
2. Ruimtelijke ontwikkeling en Infrastructuur
3. Milieu en Industrie
4. Bouwen
5. Gebruik
6. Evenementen
7. (Brand) Veilig Leven

Het reguliere werk van het GHOR-bureau ligt voornamelijk op het snijvlak van gezondheid en veiligheid. Door middel van advisering, kennisoverdracht en het bieden van handelingsperspectief legt de GHOR de verbinding tussen de veiligheidsregio en de zorgsector. De GHOR brengt het gezondheids- en zorgperspectief in bij veiligheidsvraagstukken en brengt veiligheidsperspectief in bij de zorgsector met als doel om continuïteit van de zorg te borgen.

Ontwikkelingen 2025

Taakverandering door Omgevingswet

De Omgevingswet brengt voor de veiligheidsregio's een intensieve taakverandering mee op het gebied van risicobeheersing. Er zijn nieuwe kwaliteiten en producten nodig en een andere wijze van advisering van risicobeheersing aan gemeenten. Hiervoor is meer capaciteit nodig, vooralsnog is dit berekend op drie fte extra. We verwachten dat gemeenten voor de extra structurele kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Echter laat de meicirculaire én de septembercirculaire 2023 zien dat er nog geen duidelijkheid is over deze financiële compensatie.

Wat de precieze inhoudelijke/ personele en financiële effecten zijn, wordt begin 2024 in kaart gebracht middels een onderzoek naar de Risicobeheersing-taken. Het Algemeen Bestuur heeft in haar vergadering van 5 oktober 2023 opdracht gegeven voor dit onderzoek. Ook de effecten van de implementatie van de Omgevingswet zijn dan nog beter zichtbaar.

Versterking Crisisbeheersing en informatievoorziening

Op 26 augustus 2022 zijn bestuurlijke afspraken tussen de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Veiligheidsberaad, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het Rijk gemaakt in het kader van opvang vluchtelingen. Het rijk heeft in het najaar 2022 extra structurele middelen toegezegd, oplopend tot 83 mln. in 2026 aan de 25 veiligheidsregio's en het NIPV voor de versterking van crisisbeheersing en de informatievoorziening. Het definitieve bedrag voor 2025 volgt op 31 juli 2024. Deze gelden worden ingezet voor onder andere risicomonitoring, planvorming en investeringen in de ontsluiting van informatie via geo-applicaties. We blijven de landelijke ontwikkelingen volgen en afstemmen met KCR2.

Energietransitie

De afnemende vanzelfsprekendheid van beschikbaarheid van energiebronnen en daarmee samenhangend de ontwikkeling van nieuwe energiebronnen, het snel veranderende klimaat, de afnemende biodiversiteit en risico's bij de energietransitie brengen nieuwe risico's met zich mee en vragen van ons nieuwe expertise en nieuwe activiteiten om vakbekwaam te blijven. De duurzame ontwikkelingsdoelen ('Global Goals') worden steeds belangrijker om aan bij te dragen. Voor toekomstige generaties is duurzaam leven vanzelfsprekend. Nederland stapt over op duurzame energiebronnen, zoals zonnepanelen, buurtbatterijen en woningen met verwarming op waterstof. We maken onze medewerkers, de samenleving en onze partners hier bewust van door onze kennis actief uit te dragen.

Wat willen we bereiken?

Aan het einde van deze beleidsperiode in 2027 worden we door onze partners ervaren als een betrouwbare en professionele partner (expert) en worden we tijdig betrokken bij omgevingsvisies en veiligheidsvraagstukken. Onze informatiepositie is op orde, waarmee we risico's continu monitoren.

Hiermee maken we onderbouwde (beleids)keuzes, kunnen we vroegtijdig risico's beïnvloeden en bereiden we ons voor op mogelijke crises. Concreet betekent dit:

1. We hebben samen met gemeenten keuzes gemaakt hoe we omgaan met risico's in specifieke geografische gebieden (gebiedsgerichte- en prioritaire risico's, in relatie tot opkomsttijden) en we hebben daaraan maatregelen gekoppeld (plan van aanpak).
2. We hebben een 24/7 informatiepositie op kwetsbaarheden, dreigingen en incidenten/crises als onderdeel van het proces van Risicomonitoring. We staan continu in verbinding met andere Veiligheidsregio's, met KCR2 en andere crisispartners. Op basis van onze informatiepositie bepalen we onze interventiestrategie (risico- en/of crisisinterventies).
3. We hebben ketenregie gedefinieerd, ingericht en werkend voor de prioritaire risico's, zowel met betrokkenen van de Veiligheidsregio als met gemeenten en partners. Door onze kennis, kunde en informatiepositie op de prioritaire thema's ervaren onze ketenpartners ons als een betrouwbaar en professioneel partner (expert).
4. We hebben een goed lopend accountmanagement voor gemeenten en strategische partners ingericht.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2025 richten we ons op de volgende resultaten:

Impact op een veilige leefomgeving

We hebben onze kennis en kunde versterkt op het prioritaire risico 'effecten van maatschappelijke onrust' en op het thema energietransitie. We weten op deze onderwerpen welke informatie nodig is om te monitoren, met wie we moeten samenwerken en hoe te handelen. We hebben bepaald wat nodig is om expert te zijn en zo ook te worden gezien.

Producten en diensten Risicobeheersing

Het onderzoek naar het takenpakket van Risicobeheersing leidt tot risicogerichte- en informatiegestuurde producten en diensten die in 2025 verder worden uitgewerkt. Ook hebben we nieuwe processen beschreven die hiervoor nodig zijn en hebben we een plan van aanpak gemaakt voor (door)ontwikkeling van onze kennis en kunde, zodat die aansluiten op de nieuwe dienstverlening van Risicobeheersing.

Ketensamenwerking

We hebben ketensamenwerking en -regie in de basis uitgebreid op de thema's effecten van maatschappelijke onrust en de energietransitie. Ketenregie zorgt voor meer overzicht en coördinatie van veiligheidsthema's, waarmee accountmanagement (de aandacht voor goede relaties met onze partners) versterkt wordt.

Aandacht voor kwetsbaarheden in de fysieke omgeving

Vanuit risicogerichtheid en gebiedsgerichte opkomsttijden (GGO) werken we samen met gemeenten aan de kwetsbaarheden inclusief aandachtsobjecten, bepalen we samen de prioriteiten en benodigde interventies.

Bovenregionale kennisdeling en samenwerking
We hebben de landelijke werkwijze voor kennisdeling en gecoördineerde samenwerking (KCR2) geïmplementeerd, waarmee we beter zicht krijgen op bovenregionale en landelijke bedreigingen, kwetsbaarheden en risico's.

Kengetallen en prestaties

Hieronder staan niet alle indicatoren benoemd die inzicht geven in de werkzaamheden in deze beleidspijler. Naar aanleiding van het resultaat van het onderzoek naar de taken van Risicobeheersing, waarbij het takenpakket opnieuw wordt bekeken, worden de prestatie indicatoren ook opnieuw tegen het licht gehouden. In de loop van 2024 wordt duidelijk op welke manier wij het bestuur in 2025 gaan informeren. Dit geldt voor alle werkzaamheden van Industriële Veiligheid en Milieu, Bouwen, Toezicht en Gebruik, Evenementen en overige plaatsen en Advisering op ruimtelijke ordening en infrastructuur. Daarom zijn in de begroting alleen de bedrijfsbrandweer en Seveso-bedrijven opgenomen. In de bestuursrapportage (Burap) en jaarrekening worden deze kengetallen en prestaties opgenomen.

	Realisatie 2023	Verwachting of streefwaarde 2024	Verwachting of streefwaarde 2025
Seveso[1] en bedrijfsbrandweer			
Aantal afgesproken Brzo-inspecties	46	53	40 [2]
Aantal onaangekondigde controles Brzo-bedrijven	38	53	30 [2]

[1] Seveso III is de Europese naam voor het Nederlandse Brzo-2015 (Besluit risico's zware ongevallen)-bedrijven. Met de komst van de Omgevingswet wordt de naam 'Brzo-bedrijf' vervangen door 'Seveso-inrichting'.

[2] De planning voor 2025 wordt na de zomer van 2024 gemaakt, de cijfers zijn dus een schatting.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Weergave van de kosten voor Programma Veiligheid: pijler Bijdragen aan een veilige leefomgeving

Bedrag x 1.000						
	2025		Totaal 2025	2026		Totaal 2026
	baten	lasten		baten	lasten	
Advies en uitbesteding		€127	€127		€127	€127
Facilitaire kosten		€36	€36		€36	€36
Lonen en salarissen	-€8	€6.390	€6.382	-€8	€6.592	€6.584
Opleiden en oefenen		€143	€143		€143	€143
Overig	-€20	€2.519	€2.499	-€20	€2.586	€2.566
Geraamde resultaat	**-€28**	**€9.215**	**€9.187**	**-€28**	**€9.483**	**€9.455**

Bedrag x 1.000						
	2027		Totaal 2027	2028		Totaal 2028
	baten	lasten		baten	lasten	
Advies en uitbesteding		€127	€127		€127	€127
Facilitaire kosten		€36	€36		€36	€36
Lonen en salarissen	-€8	€6.800	€6.792	-€8	€7.015	€7.007
Opleiden en oefenen		€143	€143		€143	€143
Overig	-€14	€2.586	€2.572		€2.586	€2.586
Geraamde resultaat	**-€22**	**€9.692**	**€9.669**	**-€8**	**€9.907**	**€9.899**

1.4 Hulpvaardige en slagvaardige inzet

Nieuwe risico's leiden tot nieuwe type incidenten, rampen en crises. In die veranderende omgeving staan de meldkamercentralisten, brandweer- en crisisteams 24/7 paraat. Ons vakmanschap, adequaat materieel en een betrouwbare operationele informatie zijn daarbij essentieel. Wij ondersteunen onze bestuurders, die verantwoordelijk zijn voor Bevolkingszorg en de beheersing en bestrijding van crises en incidenten.

Waar richten we ons de komende jaren op?

1. Betere informatie vanuit de meldkamer: deze blijft zich ontwikkelen in het verstrekken van relevante informatie over veilig repressief optreden en het in een vroeg stadium kunnen beoordelen van de omvang van incidenten en crises.
2. Het robuust en toekomstbestendig houden van het brandweerstelstel mét behoud van vrijwilligheid en slagkracht. Het bestendigen van paraatheid en slagkracht en de ontwikkeling van een dynamische, flexibele en informatiegestuurde incidentbestrijding zijn belangrijke aandachtspunten.
3. Versterking van de crisisorganisatie door middel van ontwikkeling van onder andere de CaCo-functie, ontwikkeling van flexibel opschalen, risicomonitoring, aansluiting bij KCR2 en versterking risico- en crisiscommunicatie.
4. Versterking Bevolkingszorg en gemeentelijke crisisbeheersing door specialistische functies regionaal te organiseren en gemeenten zo goed mogelijk te ondersteunen.

Wat we al doen

In deze begroting geven we aan wat we in 2025 willen ontwikkelen voor het leveren van een hulpvaardige en slagvaardige organisatie. Naast deze ontwikkelingen zijn er uiteraard ook reguliere werkzaamheden die bijdragen aan deze pijler. Het grootste deel van onze middelen, zowel financiën als capaciteit, zijn te relateren aan deze pijler.

De volgende reguliere taken horen hiertoe:

- Repressie (paraatheid en incidentbestrijding brandweer)
- Crisisbeheersing (paraatheid en incidentenbestrijding multi)
- Bevolkingszorg
- (Multi) operationele voorbereiding en planvorming
- Techniek, Facilitair en Logistiek
- Informatiegestuurd werken, onderzoek en analyse
- (Multidisciplinair) opleiden trainen en oefenen
- Risico- en crisiscommunicatie

Binnen bovenstaande taken worden vele activiteiten uitgevoerd en continu verbeterd. Voor onze tankautospuiten kunnen we bijvoorbeeld steeds meer spreken van 'Smart fire fighting'; ons materieel wordt steeds 'slimmer' en uitgerust met sensoren en telemetrie om steeds beter te kunnen begrijpen hoe het brandweeroptreden functioneert. Ook Team Brandonderzoek (TBO) is al enige jaren een waardevolle versterking die bijdraagt aan beter en veiliger brandweeroptreden. Daarnaast ontwikkelt het droneteam zich door tot een 'Team Digitale Verkenning' en bestaan er steeds betere technieken om met betere beelden en meer digitale informatie een betere incidentbestrijding en crisisbeheersing te kunnen uitvoeren. Tot slot leidt het structureler informatie gestuurd werken tot betere data en inzicht in (de ontwikkeling van) typen incidenten, hun geografische spreiding tot en

met inzicht in relaties tussen typen incidenten en typen gebouwen of locaties en de rol van bijvoorbeeld gebruikers en de wijze van incidentbestrijding. Dit geldt niet alleen voor het borgen van slagvaardige en hulpvaardige inzet, maar deze informatie draagt ook bij aan een veiligere leefomgeving.

Zowel Bevolkingszorg als Crisiscommunicatie werken in 2024 aan de voorbereiding en implementatie van een landelijk 'uniform kwaliteitsniveau bevolkingszorg' (UKB). Dit komt voort uit de uitwerking van het onderdeel bevolkingszorg in de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's (Wvr). Voor 2025 staat de implementatie van het UKB op de agenda. Daarnaast ligt de aandacht op de implementatie van de regionale kaders van de Officier van Dienst-Bevolkingszorg (OvD-BZ) en de regierol van het Algemeen Bestuur (AB) op Bevolkingszorg. Naast het UKB gaat het onderdeel crisiscommunicatie zich in 2025 vooral inzetten op de vakbekwaamheid en versterking van de lokale (gemeentelijke) crisiscommunicatie adviseurs.

Ontwikkelingen

Dynamische en flexibele incidentbestrijding

De brandweerzorg wordt steeds complexer. Zo verdicht de gebouwde omgeving, groeien steden (met als effect een groei op brandweerzorg) en hebben verkeersmaatregelen in de bebouwde kom effect voor de hulpverleningsdiensten op de bereikbaarheid van de stad. Daarnaast ervaren wij dat de beschikbaarheid van vrijwilligers en duurzame inzetbaarheid van beroepsmedewerkers onder druk staat en zijn er ontwikkelingen in het tweede loopbaanbeleid. Om in de toekomst brandweerzorg te blijven bieden van gelijkwaardige kwaliteit, ontwikkelen we nieuwe flexibele brandweerzorgconcepten, implementeren we onder andere gebiedsgerichte opkomsttijden, passen we flexibele arbeidsarrangementen toe, investeren we meer op het voorkomen en beheersen van incidenten en benutten we de capaciteit van redzame burgers beter. Ook optimaliseren we dynamisch alarmeren, waarbij we sturen op de snelst mogelijke brandweereenheid er plaatse; gemeente-, regio- en landsgrenzen zijn daarbij niet meer leidend. We zoeken naar nieuwe vormen en combinaties van arbeidsarrangementen voor flexibele duurzame inzet van onze vrijwilligers en beroepskrachten. We werken hier landelijk samen en vertalen deze ontwikkelingen door in beleid en uitvoeringsplannen.

Grote Werken

De Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) heeft vanaf medio 2023 de belangrijkste landelijke thema's ondergebracht in een programmatische structuur met de titel 'Grote Werken'. Deze aanpak kent een looptijd van drie jaar en beoogt het volgende:

- Groot Werk 1: Versterk (boven) regionale crisisbeheersing en daaraan gerelateerde Informatievoorziening.
- Groot Werk 2: Verbeter en vereenvoudig het brandweeronderwijsstelsel, richt een daarop geïnspireerd stelsel voor crisisonderwijs in.
- Groot Werk 3: Kom tot een toekomstbestendige brandweerzorg. Daartoe wordt uiteraard de verbinding gelegd met de Toekomstverkenning Brandweer uit 2022. Vragen die hierbij beantwoord worden zijn:
    - Hoe houden we de kwaliteit van lokale en regionale brandweerzorg hoog en in verbinding met veranderende maatschappelijke vraagstukken?
    - Hoe verbeteren we slagkracht voor gewone en bijzondere vraagstukken?

    - Hoe versterken we onderlinge schakels in de veiligheidsketen?
    - Hoe krijgen we meer grip en inzicht in de vorming en continuïteit van brandweerzorg?
    - Hoe kunnen we inzetbaarheid en betaalbaarheid garanderen door de jaren heen?
    - Waar helpt uniformeren en harmoniseren en waar moet ruimte blijven voor lokale afwegingen?
- Groot Werk 4: Toekomstbestendig werkgeverschap. Goed werkgeverschap, boeien en binden van personeel en inspelen op 'de medewerker van de toekomst' vragen expliciet aandacht. Investeren in de mens is een kritische succesfactor. Daarom is een toekomstgerichte ontwikkelopgave noodzakelijk. De al lopende activiteiten en initiatieven dienen meer samenhangend, gericht en geborgd te worden.

Wat willen we bereiken?

Aan het einde van deze beleidsperiode in 2027 hebben we nieuwe flexibele brandweerzorgconcepten ontwikkeld, waarmee we onze paraatheid kunnen borgen met behoud van vrijwilligheid en bieden we continu de juiste brandweerzorg. Onze crisisorganisatie is paraat en kan flexibel worden ingezet voor zowel flits- als langdurige crises. Het operationeel centrum Brandweer/Veiligheidsregio geeft een relevant informatiebeeld dat onze mensen in het veld ondersteunt.

Concreet betekent dit:

1. Wij leveren 24/7, 365 dagen per jaar brandweerzorg van goede kwaliteit. Met flexibele maatwerkoplossingen (brandweerzorgconcepten en arbeidsarrangementen) blijven we onze brandweerzorg leveren en is onze paraatheid geborgd.
2. Het Operationeel Centrum Brandweer/Veiligheidsregio geeft een relevant en actueel informatiebeeld dat de operatie ondersteunt.
3. Onze crisisorganisatie is flexibel inzetbaar en schaalbaar. We kunnen bij een flitscrisis snel, en in geval van een langdurige crisis voor lange tijd, onze crisisteams voorzien van Leiding & Coördinatie, Informatiemanagement en Risico- en Crisiscommunicatie.
4. Bevolkingszorg & Risico- en Crisiscommunicatie zijn robuust en efficiënt ingericht en kunnen effectief optreden bij zowel flits- als langdurige crises.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2025 richten we ons op de volgende resultaten:

Beschikbaarheid en paraatheid

Eind 2025 hebben we een toolbox met oplossingen gereed om regionaal op beschikbaarheid en paraatheid flexibel te kunnen sturen, met inachtneming van restdekking (achterblijvende eenheden die de paraatheid in een gebied kunnen verzorgen) en gelijktijdigheid (incidenten die gelijktijdig plaatsvinden).

Toekomstbestendige brandweerzorg

In 2025 zijn de ontwikkelde toekomstscenario's voor brandweerzorg verder ontwikkeld naar toepasbare brandweerzorgconcepten en (flexibele) arbeidsarrangementen met inachtneming van landelijke afspraken hierover.

Informatiegestuurd werken vanuit de Meldkamer
In 2024 maken we een plan van aanpak om meer informatiegestuurd te werken vanuit Operationeel Centrum Brandweer/Veiligheidsregio (OCB/VR). We optimaliseren het proces van decentrale uitgifte (DCU) op de meldkamer. DCU is voornamelijk bedoeld om bij extreme drukte op de meldkamer, zoals bijvoorbeeld bij storm, de meldkamer te ontlasten. We ontwikkelen ook informatiesystemen die beeld, oordeelsvorming en besluitvorming bij incidenten afhandeling verder kunnen optimaliseren. In 2025 hebben we onderdelen van dit meerjarige plan van aanpak geïmplementeerd.

Versterking crisisbeheersing
Vanaf 2025 gaan we uitvoering geven aan onderdelen van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing, waarbij de landelijke samenwerking verder wordt verstevigd. We voeren fase 2 bestedingsplan BDUR-gelden uit.

Kengetallen en prestaties

	Realisatie 2023	Verwachting of streefwaarde 2024	Verwachting of streefwaarde 2025
Repressie			
Aantal vrijwilligers	1290	1.330	1.334
Aantal beroeps	220	220	220
Gebiedsgerichte opkomsttijden (GGO)			
Het dekkingsplan met gebiedsgerichte opkomsttijden wordt in juli 2024 vastgesteld. Dan is hiervoor een prestatie indicator ontwikkeld. In de jaarstukken 2024 rapporteren we deze over de tweede helft van 2024.			
Vakbekwaam worden en blijven			
Opkomstpercentage vrijwilligers bij oefenen	75%	70%	70%
Opkomstpercentage vrijwilligers bij alarm	50%	30%	30%
Multidisciplinaire incidenten			
Aantal grip-situaties	2	*	
% geëvalueerde grip-2 situaties	100%	100%	
Operationeel Centrum Brandweer (OCB/VR)			
Afgehandelde incidenten Brandweer 112	6.514	*	*
Afgehandelde meldingen 0900-0904	3.365	*	*
Crisiscommunicatie			
Inzet crisiswebsite	40	40	40

* Deze cijfers worden niet begroot, maar worden wel weergegeven in de realisatie. Het zijn niet-beïnvloedbare cijfers.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Financieel overzicht

Weergave van de kosten voor Programma Veiligheid: pijler Hulpvaardige en slagvaardige inzet

Bedrag x 1.000						
	2025		Totaal 2025	2026		Totaal 2026
	baten	lasten		baten	lasten	
Advies en uitbesteding		€3.421	€3.421		€3.232	€3.232
Facilitaire kosten		€4.140	€4.140		€4.170	€4.170
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen	-€2.945	€2.842	-€103	-€2.903	€2.796	-€106
Investeringen en kapitaallasten	-€120	€7.375	€7.255	-€120	€8.171	€8.051
Lonen en salarissen	-€17	€37.863	€37.846	-€17	€38.739	€38.722
Mutaties reserves en voorzieningen		€842	€842		€842	€842
Opleiden en oefenen		€1.873	€1.873		€1.908	€1.908
Voertuigkosten		€2.485	€2.485		€2.499	€2.499
Vrijwilligers		€7.376	€7.376		€7.136	€7.136
Overig	-€2.995	€4.046	€1.051	-€3.100	€4.640	€1.540
Geraamde resultaat	**-€6.077**	**€72.263**	**€66.186**	**-€6.139**	**€74.133**	**€67.993**

Bedrag x 1.000						
	2027		Totaal 2027	2028		Totaal 2028
	baten	lasten		baten	lasten	
Advies en uitbesteding		€3.308	€3.308		€3.192	€3.192
Facilitaire kosten		€4.173	€4.173		€4.176	€4.176
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen	-€2.400	€2.291	-€109	-€2.221	€2.109	-€112
Investeringen en kapitaallasten	-€120	€8.502	€8.382	-€120	€8.465	€8.345
Lonen en salarissen	-€17	€39.911	€39.894	-€17	€41.120	€41.103
Mutaties reserves en voorzieningen		€842	€842		€842	€842
Opleiden en oefenen		€1.908	€1.908		€1.908	€1.908
Voertuigkosten		€2.509	€2.509		€2.510	€2.510
Vrijwilligers		€7.361	€7.361		€7.594	€7.594
Overig	-€3.202	€4.699	€1.497	-€3.299	€4.761	€1.463
Geraamde resultaat	**-€5.739**	**€75.503**	**€69.765**	**-€5.657**	**€76.676**	**€71.020**

1.5 Wendbare en duurzame organisatie

Inleiding

Met een duurzame organisatie doelen wij op zowel de duurzame inzetbaarheid van onze mensen als het bijdragen aan duurzaamheid in de samenleving door een steeds duurzamere bedrijfsvoering. Wendbaarheid vraagt om nieuwe manieren van werken, een informatievoorziening die betrouwbaar is en rijke inzichten biedt en een bedrijfsvoering die wendbaarheid ondersteunt. Zo spelen we snel in op nieuwe situaties en veranderende risico's.

Waar richten we ons de komende jaren op?

- We maken het programma 'Samen Vitaal' onderdeel van onze identiteit en borgen vitaliteit structureel binnen alle lagen van de organisatie.
- Met veilig en gezond werken ondersteunen en faciliteren we onze medewerkers die mentaal en fysiek weerbaar moeten zijn om schokkende gebeurtenissen en veranderingen te verwerken.
- Informatiegestuurd werken vraagt veel van onze mensen. We investeren daarom in het digitaal vakmanschap van al onze medewerkers; van brandweermens, centralist tot kantoormedewerker
- We geven uitvoering aan de duurzaamheidsstrategie en verkleinen onze CO2-voetafdruk. We dragen hiermee actief bij aan een groene, gezonde, sociale en circulaire gemeenschap.
- We werken aan een betrouwbare en wendbare informatievoorziening door het minimaliseren en versimpelen van de complexiteit van de IT-omgeving. Hierdoor ontstaat een bestendige, samenwerkingsgerichtere én veiligere digitale werkomgeving.
- Met de snelle ontwikkelingen op het gebied van informatie en technologie, nemen ook de risico's toe. Informatieveiligheid is een vereiste om de continuïteit van zowel de organisatie als de samenleving te waarborgen.
- Het hebben en aantrekken van professionele en bevlogen medewerkers is belangrijk. We profileren ons daarom sterker als aantrekkelijk werkgever.

Wat we doen

In deze begroting geven we aan wat we in 2025 willen ontwikkelen om een bijdrage te leveren aan een duurzame en wendbare organisatie. Naast deze ontwikkelingen zijn er uiteraard ook reguliere werkzaamheden die bijdragen aan wendbaarheid en duurzaamheid en waar we een groot deel van onze capaciteit op in zetten. We blijven investeren in het goed uitoefenen van ons werk, richten onze processen efficiënt en doeltreffend in, vertalen en initiëren nieuwe ontwikkelingen en trends en adviseren en ondersteunen de organisatie bij beleidsvoering en uitvoering van taken op het gebied van: personeel en organisatie, financiën planning en control, inkoop, communicatie, informatisering, strategie en ontwikkeling.

Ons team informatieveiligheid werkt samen met het NIPV en de andere veiligheidsregio's aan het versterken van cyberweerbaarheid. We versterken onze informatieveiligheid op basis van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid), die standaard verplicht is voor overheidsorganisaties. Onderdeel van de BIO is het organiseren van de functies 'monitoring van cyber- en digitale dreigingen en kwetsbaarheden' (SOC, Security Operations Centre) en 'incident response op digitale incidenten' (CERT, Computer Emergency Response Team). Onderdelen hiervan worden in 2024 geïmplementeerd.

In 2024 ontstaat er ook meer duidelijkheid over wat sectoraal/collectief kan worden uitgevoerd en welke ontwikkeling vanuit de regio zelf dienen te worden ingericht.

Met het meerjarenprogramma ‘Samen Vitaal’ richten we ons op alle aspecten van vitaliteit: het fysieke, mentale, sociale en zingevingaspect. Binnen dit programma werken we met bewustwordingstrajecten en interventies. We verschuiven onze aandacht van het voorkomen van ziekte en uitval (zowel fysiek als psychisch) naar het bevorderen van gezondheid en welbevinden. Omstandigheden en randvoorwaarden die dat ondersteunen krijgen aandacht en versterken we. In 2025 geven we uitvoering aan het actieplan Samen Vitaal dat gevormd wordt door de behoeften per doelgroep, waarbij de repressieve dienst en meldkamer prioriteit hebben, evenals het organisatie brede onderwerp mentaal welzijn.

Ontwikkelingen

Preventie mentaal en fysiek verzuim

Vanaf 2025 is het noodzakelijk dat er meer wordt geïnvesteerd in zowel het mentale- als fysieke aspect van het werk van de medewerkers in onze organisatie. Dit is gebaseerd op uitkomsten van onder andere interne RI&E's en landelijke signalen (en discussie) over mentale impact, PTSS en beroepsziekten bij de brandweer of veiligheidsregio. Dit vraagt om meer aandacht voor preventie en (na)zorg voor ons personeel en vergt verdere investering in aanvullende "check-ups" (mentaal en fysiek) van de PPMO (Periodiek Preventief Medisch Onderzoek). Daarnaast leidt dit ook tot uitbreiding van het programma van eisen bij de nieuwe aanbestedingen van de Arbo-en PPMO-dienstverlener (juist in het kader van de rol die beide dienstverleners bij deze thema's hebben). In aanvulling hierop wordt in 2024 een landelijk juridisch kader voorbereid dat de consequenties van PTSS verder uitwerkt en de rol en verplichtingen als werkgever verder omschrijft. Het jaar 2024 wordt gebruikt om de inhoudelijke en financiële consequenties in beeld te brengen voor 2025 en verder.

Tweede loopbaanbeleid

Sinds 2006 is het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) voor brandweermensen afgeschaft. Vanaf 1 januari 2006 mogen nieuwe medewerkers de bezwarende brandweerfunctie niet langer dan 20 jaar vervullen. Het is een gezamenlijke inspanning van werkgever en werknemer een 2e loopbaan te verwezenlijken die de werknemer na maximaal 20 jaar kan gaan vervullen binnen of buiten de Veiligheidsregio. Doelstelling is dat brandweermensen gezond hun pensioenleeftijd halen en daarna nog een goed kwalitatief leven kunnen leiden. De collega’s die voor 1 januari 2006 in dienst zijn getreden, hebben nog wel recht op FLO.

Voornemen Tweede Kamer voor aanwijzing veiligheidsregio als Vitale infrastructuur

De veiligheidsregio’s maken (nog) geen onderdeel uit van de Nederlandse vitale infrastructuur. De inzet van politie, inzet van defensie en communicatie met en tussen hulpdiensten (112 en C2000) maken wel deel uit van deze infrastructuur. Het gaat om processen die essentieel zijn voor de Nederlandse samenleving; processen die kunnen leiden tot uitval of verstoring, tot ernstige maatschappelijke ontwrichting en een bedreiging vormen voor de nationale veiligheid. De COVID-19-crisis heeft duidelijk gemaakt, ook voor het ministerie van J&V, dat de veiligheidsregio’s, of onderdelen hiervan, aangemerkt dienen te worden als vitale infrastructuur

Het ministerie werkt aan een vitaliteitsbeoordeling van onze processen van crisisbeheersing, informatievoorziening en brandweerzorg. Het is de rol van de veiligheidsregio’s om Nederland op

regionaal niveau goed voor te bereiden op rampen en crisis. Om deze rol goed te kunnen vervullen moet de continuïteit van vitale processen binnen de sector gewaarborgd zijn en moeten de veiligheidsregio's kunnen beschikken over de informatie die nodig is om te zorgen voor adequate voorbereiding van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Er wordt landelijk gewerkt aan een eerste verkenning van de consequenties van deze aanwijzing. Duidelijk is dat dit verder gaat dan alleen informatieveiligheid en ook consequenties heeft voor bijvoorbeeld toegangscontrole en aannamebeleid van nieuwe en wellicht bestaande medewerkers. Zowel de kosten als de wijze van financiering zijn op dit moment nog niet duidelijk. We volgen deze ontwikkelingen nauwlettend en informeren het bestuur zodra meer bekend is over de ingangsdatum en de kosten.

Duurzaamheid
De duurzame ontwikkelingsdoelen ('Global Goals') worden steeds belangrijker om aan bij te dragen. Voor toekomstige generaties is duurzaam leven vanzelfsprekend. Nederland stapt over op duurzame energiebronnen, zoals zonnepanelen, buurtbatterijen en woningen met verwarming op waterstof. We maken onze medewerkers, de samenleving en onze partners hier bewust van door onze kennis actief uit te dragen. We veranderen onze bedrijfsvoering om de komende jaren onze CO2-voetafdruk aanzienlijk te verkleinen.

Toekomstbestendig werkgeverschap
Goed werkgeverschap, boeien en binden van personeel en inspelen op 'de medewerker van de toekomst' vragen expliciet aandacht. Investeren in de mens is een kritische succesfactor. Daarom is een toekomstgerichte ontwikkelopgave noodzakelijk. Landelijk wordt er een visie op werkgeverschap ontwikkeld met als belangrijkste doel om de mensgerichte opgaven met elkaar te verbinden. De veiligheidsregio neemt in haar aanpak deze landelijke uitgangspunten mee.

Slimmer met data
Het landelijke Programma Informatievoorziening (IV) 2020-2025 stuurt op informatie voor alle fasen van de crisis (preparatie tot nafase) beter, robuuster, beheersbaarder en efficiënter beschikbaar maken. Dat doen ze door de infrastructuur, de gegevensverzamelingen en de applicaties (op basis van de VeRA, de referentie-architectuur die door de veiligheidsregio's is vastgesteld) een impuls te geven. Dit draagt bij aan datakwaliteit en standaardisatie van gegevens voor de veiligheidsregio's waarvoor ook gezamenlijke afspraken nodig zijn. Door samen slimmer gebruik te maken van data verhoogt de kwaliteit, betrouwbaarheid, validiteit, redundantie van de data, van de informatie en van het IT landschap. In 2020-2025 focussen we landelijk op vier strategische thema's: 1) Informatiegestuurd werken, 2) Continuïteit, 3) Samenwerken in ketens en netwerken, en 4) Grondplaat. De grondplaat is de robuuste basisvoorziening die gemeenten en veiligheidsregio's gebruiken. De grondplaat bestaat uit zowel de referentie-architectuur (VeRA), de doelarchitectuur met bijbehorende realisatieprincipes (de invulling van de VeRA met techniek en systemen) als de landelijke IV/ICT-voorzieningen. Onderdelen uit de grondplaat worden altijd voor het collectief uitgewerkt.

Wat willen we bereiken?
Aan het einde van deze beleidsperiode in 2027 spelen we wendbaar in op actuele uitdagingen en nieuwe ontwikkelingen. Onze technische infrastructuur biedt de flexibiliteit en wendbaarheid om meer risicogericht en informatiegestuurd te werken. Onze mensen zijn vitaal, op samenwerking gericht en doen hun werk met trots en plezier. De keuzes die we maken zijn mede gericht op het

realiseren van CO2-reductie en het gebruik van hernieuwbare grondstoffen (circulair inkopen). Concreet betekent dit:

1. Onze mensen werken goed samen, zijn flexibel, zijn gericht op duurzaamheid, en werken informatiegestuurd en risicogericht.
2. We hebben onze mensen goed geïnformeerd, meegenomen in de verandering en toegerust om hun werk goed te kunnen doen.
3. Voor deze ambitie investeren we onder meer in een vitale & duurzame organisatie, een betrouwbare en robuuste informatievoorziening, digitaal vakmanschap, en aantrekkelijk werkgeverschap.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2025 richten we ons op de volgende resultaten:

Onze mensen

In 2024 maken we een plan van aanpak voor de doorontwikkeling van onze organisatie gericht op de 'menskant' van ons meerjarenbeleid. Daarin staat welke houding, gedrag en capaciteiten onze mensen nodig hebben om onze inhoudelijke ambitie te realiseren. In 2025 hebben we onderdelen van het plan van aanpak uitgevoerd.

Fysieke en mentale gezondheid

We hebben een plan van aanpak voor het voorkomen en beperken van mentale en fysieke gezondheidsrisico's en het bieden van handelingsperspectieven.

Duurzaamheid

We hebben onze duurzame bedrijfsvoering richting 2030 verder geïntensiveerd en bestendigd. We hebben een plan van aanpak voor implementatie van een duurzame bedrijfsvoering, waarin de focus ligt op zowel inbedding/organisatie van duurzaamheid als op het beïnvloeden van het gedrag van medewerkers, zodat zij bewuster bijdragen aan duurzaamheid (mobiliteit, afval, CO2-reductie).

Kengetallen en prestaties

	Realisatie 2023	Verwachting of streefwaarde 2024	Verwachting of streefwaarde 2025
Personeel en organisatie			
Ziekteverzuim (organisatie)	4,5%	4,5%	4,5%
Opleidingen (% realisatie van het budget)[1]			95%
% van de beroeps brandweermensen die in 2026 uitstromen is gestart met tweede loopbaanbeleid	50%	100%	100%
Communicatie			
Meten reputatie via social media			
Volgers YouTube brw	25.650	22.000	25.500
Volgers Facebook brw	8.850	8.500	8.850
Volgers Instagram brw	5.350	4.500	5.350
Volgers Facebook vrmwb	5.600	5.700	5.600
Volgers LinkedIn vrmwb	6.450	5.300	6.450
Volgers Twitter vrmwb	16.100	16.100	16.100

Strategie en ontwikkeling			
Aantal Woo informatie- en zienswijzeverzoeken	21	*	*
Woo-verzoeken afgedaan binnen wettelijke termijn	100%	100%	100%
Afgedaan binnen primair beslistermijn	16		
Afgedaan binnen primair beslistermijn + wettelijke verdaging	5		
Aantal raadsvragen	25	*	*
% raadsvragen binnen week beantwoord	100%	100%	100%
Inkoop			
Realiseren inkoop investeringen	80%	80%	80%
Informatisering			
Aantal hacks (major storing)	0	*	*
Duurzaamheid			
CO2-reductie ten opzichte van referentiejaar 2022 [1]	10%	40%	50%

[1] Nieuwe indicator in 2025.

* Deze cijfers worden niet begroot, maar worden wel weergegeven als realisatie. Dit zijn niet-beïnvloedbare cijfers

Algemene dekkingsmiddelen

In de algemene dekkingsmiddelen zijn de volgende baten opgenomen:

- De financieringslasten en baten
- De rijksbijdrage BDuR gelden
- De algemene gemeentelijke bijdragen

De toelichting van bovenstaande onderwerpen zijn respectievelijk te lezen bij de paragrafen 2.2 Financiering voor de rente en 3.1 Totstandkoming financiële kaders voor de BDuR gelden en de gemeentelijke bijdragen.

Mutaties op reserves

De toelichting op de reserves vindt u in paragraaf 3.2 Financiële positie.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Weergave van de kosten voor de Overhead, algemene dekkingsmiddelen en mutaties op reserves:

Bedrag x 1.000						
	2025		Totaal 2025	2026		Totaal 2026
	baten	lasten		baten	lasten	
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie						
Advies en uitbesteding		€2.836	€2.836		€2.465	€2.465
Facilitaire kosten		€1.675	€1.675		€1.675	€1.675
Investeringen en kapitaallasten		€392	€392		€374	€374
Lonen en salarissen	-€25	€11.263	€11.238		€11.596	€11.596
Opleiden en oefenen		€230	€230		€230	€230
Overig		€2.034	€2.034		€1.383	€1.383
Algemene dekkingsmiddelen						
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen	-€93.666		-€93.666	-€95.849		-€95.849
Overig	-€866	€866	€0	-€903	€903	€0
Toevoeging en Onttrekking Reserves	**-€1.155**	**€366**	**-€789**	**-€370**	**€375**	**€5**
Geraamde resultaat	**-€95.712**	**€19.663**	**-€76.050**	**-€97.122**	**€19.002**	**-€78.120**

Bedrag x 1.000						
	2027		Totaal 2027	2028		Totaal 2028
	baten	lasten		baten	lasten	
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie						
Advies en uitbesteding		€2.896	€2.896		€3.024	€3.024
Facilitaire kosten		€1.725	€1.725		€1.725	€1.725
Investeringen en kapitaallasten		€349	€349		€389	€389
Lonen en salarissen		€11.950	€11.950		€12.315	€12.315
Opleiden en oefenen		€255	€255		€255	€255
Overig		€1.742	€1.742		€2.048	€2.048
Algemene dekkingsmiddelen						
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen	-€98.587		-€98.587	-€100.907		-€100.907
Overig	-€806	€806	€0	-€709	€709	€0
Toevoeging en Onttrekking Reserves	**-€783**	**€384**	**-€399**	**-€798**	**€385**	**-€413**
Geraamde resultaat	**-€100.176**	**€20.107**	**-€80.069**	**-€102.413**	**€20.849**	**-€81.564**

2. Paragrafen

In dit hoofdstuk komen de paragrafen aan bod. Het doel van een paragraaf is om voor overstijgende onderwerpen één totaalbeeld te geven. Volgens het BBV zijn de volgende paragrafen verplicht:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- onderhoud kapitaalgoederen en investeringen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid

Omdat wij geen lokale heffingen heffen en niet over grondposities beschikken, zijn de paragrafen lokale heffingen en grondbeleid niet opgenomen in deze begroting. Het overzicht investeringen is toegevoegd aan de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen om een eenduidig en volledig beeld te geven over dit onderwerp.

2.1 Bedrijfsvoering

Formatie en bezetting

In onderstaand overzicht is de begrote formatie 2024 (602,1 fte) opgenomen. De formatie in het overzicht betreft de fte's, onderverdeeld in organisatieonderdelen. De medewerkers in de organisatieonderdelen leveren een bijdrage aan verschillende pijlers.

Naast de medewerkers met een aanstelling zijn in 2025 ook medewerkers vanuit andere organisaties werkzaam voor onze organisatie. Dit betreft de medewerkers van de GHOR, die in dienst zijn bij de GGD.

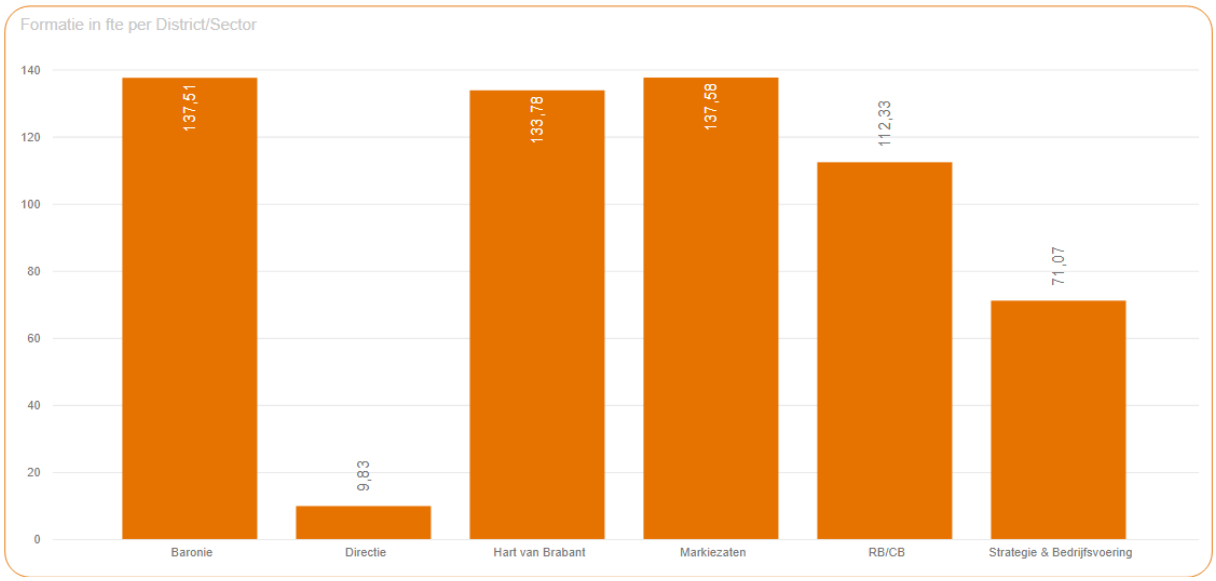

De sector Directie bestaat uit de directie (2 fte), directieondersteuning (2 fte) en de afdelingen Programma's (3 fte) en Concerncontrol (3 fte).

Vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers is opgenomen in onderstaande tabel. In het dekkings- en spreidingsplan van de brandweer is een formatie van 1.334 vrijwilligers opgenomen.

District	Formatie	Bezetting
Baronie	528	498
Markiezaten	432	393
Hart van Brabant	374	374
Totaal	**1.334**	**1.265**

Audit en Interne Controle

Een goede interne beheersing is een belangrijke randvoorwaarden om betrouwbare cijfers te rapporteren en rechtmatig te handelen. Door middel van interne controles en audits wordt periodiek vastgesteld of interne procedures en afspraken zijn nageleefd en te rapporteren cijfers betrouwbaar zijn. Het gaat hierbij niet alleen om financiële cijfers maar ook om niet financiële cijfers. De afdeling Concerncontrol is onafhankelijk van de lijnorganisatie gepositioneerd en voert audits, evaluaties, (doelmatigheid)onderzoeken en analyses uit om vast te stellen of interne procedures en afspraken nageleefd worden. In 2025 hebben we eveneens permanente aandacht voor de goede opzet van de administratieve organisatie (AO)/interne beheersing (IB) voor de gehele organisatie en ziet de afdeling Concerncontrol toe op de uitvoering van het interne controle plan. Daarnaast bewaakt zij de voortgang van het opvolgen van de aanbevelingen vanuit de interne controle en de managementletter van de accountant.

Aandacht voor frauderisico's en beheersing

Het voorkomen van onrechtmatig handelen en fraude heeft binnen de organisatie de aandacht. In de processen zijn beheersmaatregelen genomen om frauderisico’s te beperken. In 2025 voeren we wederom de jaarlijkse frauderisico analyse uit. Deze analyse vormt een inventarisatie van mogelijke fraudes die binnen een organisatie kunnen voorkomen. Deze risico’s zijn niet gebaseerd op verdenkingen of waargenomen fraudes, maar gebaseerd op een analyse van de processen die binnen een organisatie plaatsvinden. Voor de risico’s wordt een inschatting gemaakt van de kans en impact. De uitkomsten van de frauderisico analyse worden aan het managementteam en het Dagelijks Bestuur voorgelegd.

Rechtmatigheidsverantwoording

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is op 27 september 2022 door de Eerste Kamer vastgesteld. Met ingang van het verslagjaar 2023 is de verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur voor de rechtmatigheid benadrukt doordat het Dagelijks Bestuur voor de eerste keer een verantwoording over rechtmatigheid af moet gaan geven in plaats van de accountant. Deze verantwoording geeft het Dagelijks Bestuur in de vorm van een verklaring af bij de jaarrekening. Tot het boekjaar 2023 gaf de controlerende accountant een oordeel over de rechtmatigheid.

De rechtmatigheidsverantwoording gaat over de naleving van de regels die relevant zijn voor de financiële processen van de VRMWB. Bijvoorbeeld naleving van wet- en regelgeving en

aanbestedingsregels maar ook over misbruik of oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen of over lasten waarvoor geen dekking is opgenomen in de begroting (begrotingsonrechtmatigheid).

De drie relevante criteria voor de rechtmatigheidsbeoordeling die voor de rechtmatigheidsverantwoording van toepassing zijn:

1. het begrotingscriterium;
2. het voorwaardencriterium;
3. misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik van overheidsmiddelen.

Deze criteria moeten ondervangen worden door de (verbijzonderde) interne controles, de frauderisico analyse en de analyse begrotingsrechtmatigheid. De afdeling Concerncontrol zorg voor de uitvoering van deze werkzaamheden in samenwerking met de organisatieonderdelen. De onderbouwing van de verantwoording bestaat uit het adequaat inregelen van de interne organisatie en het uitvoeren van interne controles. Deze zijn vastgelegd in het intern controleplan die jaarlijks wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Ook worden analyses en voortgezette controles uitgevoerd op onderwerpen die hier aanleiding toe geven. De uitkomsten van deze controles leiden tot een verslag van bevindingen over de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een rechtmatige verantwoording mogelijk maken. Vanaf 2023 geeft de accountant een controleverklaring af met alleen een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening.

In 2023 is gewerkt aan het herzien en beoordelen van de risico's in de financiële processen. Op basis van de risico's zijn, voor ieder belangrijk financieel proces, de interne controleprogramma's beoordeeld. Dit heeft geresulteerd dat bepaalde interne controles zijn aangevuld en uitgebreid. In 2024 is ingezet op de kwaliteitsverbetering van de tweede lijnscontrole. In 2025 verwachten wij dat de activiteiten, die uitgevoerd dienen te worden om de rechtmatigheidsverantwoording af te geven, ingebed zijn in onze dagelijkse werkzaamheden.

Wet Open Overheid

Het bestuur heeft vastgesteld dat een Woo-verzoek moet worden ingediend via het webformulier of via een brief aan de postbus van de veiligheidsregio. Daarnaast heeft het bestuur de wettelijke verplicht gestelde Woo-contactfunctionaris aangewezen. Hiermee voldoen we aan de eisen die per 1 mei 2022, zijn getreden. Voor de uitvoering van de Woo is een implementatieplan uitgewerkt en vastgesteld. In 2025 richten wij ons op het verder actief publiceren van documenten zodat wij in 2027 voldoen aan de wettelijke opgave.

Voor de verbetering van de informatiehuishouding is een verbeterplan opgesteld. Uitvoering hiervan gebeurt onder toezicht van de archiefinspecteur en het provinciaal toezicht. Voor 15 juli 2024 gaat een voortgangsrapportage (archiefbeheer, verbeterplan, voortgang en begeleidende brieven) naar het Algemeen Bestuur en Provincie. In 2024 richten wij ons op het implementeren van een document managementsysteemt (DMS) voor bijvoorbeeld het archiveren van digitale documenten. In 2025 zullen wij digitaal archiveren verder borgen in de werkprocessen.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

De Wet open overheid (Woo) stelt standaarden verplicht. Die openheid maakt het mogelijk dat iedereen de standaarden kan gebruiken. Daarbij gaat het onder meer om standaarden voor digitale toegankelijkheid die voor onze organisatie betrekking hebben op onze website. De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die ze met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen. Uit een in 2023 uitgevoerde verkenning komt naar voren dat de aanpassingen voor onze organisatie beperkt blijven tot het verbeteren van de digitale toegankelijkheid en de modernisering van de afhandeling van elektronisch bestuurlijk verkeer. Het gaat bij de Wmebv met name om het aanpassen van digitale kanalen zodat aan wettelijke eisen wordt voldaan. Dit wordt opgepakt in 2024 maar ook voor 2025 verwachten wij nog inspanning te leveren voor implementatie van deze wet.

2.2 Financiering

De financieringsparagraaf is een onderdeel van de beleidsbegroting en voorgeschreven voor gemeenschappelijke regelingen, zoals de VRMWB. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) stelt regels voor het financieringsgedrag, die binnen de veiligheidsregio zijn vertaald in een treasurystatuut. De vernieuwde BBV-wetgeving stelt nieuwe eisen aan de financieringsparagraaf. Zo is meer inzicht vereist in de rente en is een meerjarenbalans en het EMU-saldo verplicht om op te nemen. De verschillende onderdelen worden hieronder toegelicht en uitgewerkt.

Wet Fido

In de Wet Fido worden door de overheid specifieke regels gesteld ten aanzien van de structuur van de leningen van de decentrale overheid, om zodoende de gevoeligheid voor rentefluctuaties te beperken. Hiertoe wordt een kasgeldlimiet en een renterisiconorm gehanteerd.

De kasgeldlimiet stelt grenzen aan de omvang van de financiering door middel van kort vermogen (looptijd korter dan 1 jaar). Voor gemeenschappelijke regelingen is de kasgeldlimiet vastgesteld op 8,2% van de lasten van de jaarbegroting. Voor de VRMWB betekent dit dat de kasgeldlimiet voor 2025 is gesteld op € 8,5 miljoen (8,2% van € 103,9 miljoen).

De renterisiconorm heeft tot doel om de renterisico's op de langlopende schulden (langer dan 1 jaar) te beheersen door grenzen te stellen aan de spreiding van looptijden van de leningenportefeuille. Voor de gemeenschappelijke regeling is de renterisiconorm gesteld op 20%, met een minimumbedrag van € 2,5 miljoen. Voor de VRMWB betekent dit dat de renterisiconorm voor 2025 € 20,8 miljoen bedraagt (20% van € 103,9 miljoen). Op basis van de gegevens van de leningenportefeuille (zie bijlage 4.1) kan een overzicht worden samengesteld voor de renterisiconorm.

Tabel renterisiconorm

(bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Renteherzieningen (1)	0	0	0	0	0	0
Betaalde aflossingen (2)	3880	4932	5239	5875	6130	6860
Renterisico (1 + 2)	**3880**	**4932**	**5239**	**5875**	**6130**	**6860**
Renterisiconorm (20%)	20579	20785	20390	20686	21224	21652
Ruimte renterisiconorm	**16699**	**15853**	**15152**	**14810**	**15094**	**14792**

Rente

De BBV-voorschriften vragen om inzicht in de begroting en verantwoording van de totale rentelasten. De daaraan gekoppelde financieringsbehoefte moet inzichtelijk zijn. Daarom zijn in deze paragraaf ook de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte opgenomen.

De rentelasten voor 2025 bedragen op basis van de bestaande leningenportefeuille € 789.339. Deze rentelasten worden toegerekend aan de afschrijvingskosten.

Renteschema 2025 (bedragen x 1.000)				
A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	866		
B	De externe rentebaten (idem)	250	-/-	
	Saldo rentelasten en rentebaten			**616**
C1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	-/-	
C2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	-/-	
C3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	+/+	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0		**0**
D1	Rente over eigen vermogen	0	+/+	
D2	Rente over voorzieningen	0	+/+	
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			**0**
E	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			616
	Renteresultaat op het taakveld Treasury			**0**

Schatkistbankieren

Door een wetswijziging zijn alle lagere overheden vanaf eind 2013 verplicht om hun liquide middelen en beleggingen aan te houden in de schatkist van het Ministerie van Financiën en niet langer bij private instellingen, zoals banken. Voor Veiligheidsregio MWB houdt dit in dat de rekening-courant tegoeden en deposito's die bij de BNG werden aangehouden, zijn ondergebracht bij het Ministerie van Financiën. Over het saldo bij het Ministerie wordt een rentevergoeding ontvangen. De renteopbrengst over de gelden bij de schatkist zijn als externe rentebaten in de begroting opgenomen.

Het reguliere betalingsverkeer is vanaf 2023 ondergebracht bij de BNG. Hier wordt een rekening-courant aangehouden waarop een beperkt saldo aan liquide middelen mag staan. Als het saldo van de rekeningcourant boven het toegestane maximum uitkomt, dan moet dit worden afgedragen aan het Ministerie van Financiën. Bij een negatief saldo moet dit juist worden aangevuld vanuit het Ministerie van Financiën.

Samenstelling vreemd vermogen

Per 1 januari 2025 is de verwachte stand van de huidige geldleningen geraamd op € 29,7 miljoen. Naast de aan te trekken leningen in 2025 dienen ook in komende jaren additionele geldleningen aangetrokken te worden. Een overzicht van de samenstelling van de langlopende leningen is

opgenomen in bijlage 4.1, hierbij is rekening gehouden met het aantrekken van een lening 2025 tot en met 2028.

2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft aan in hoeverre we in staat zijn om financiële risico's op te vangen, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden.

Volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- Een inventarisatie van de risico's;
- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's
- Een aantal verplichte financiële kengetallen

In de begroting zijn in de paragraaf 'weerstandsvermogen en risicobeheersing' de risico's vermeld in relatie tot de weerstandscapaciteit. Het betreft de risico's die tot het moment van het aanbieden van de begroting bekend zijn. Om een beeld te kunnen geven van de risico's die de organisatie loopt, vindt periodiek een risico-inventarisatie plaats. Na afloop van het begrotingsjaar wordt in de jaarrekening, eveneens in de paragraaf weerstandsvermogens risicobeheersing, gerapporteerd over de risico's in relatie tot de beschikbare weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit

Hieronder staan de belangrijkste risico's (per februari 2024, bij het opstellen van de begroting 2025) met hun aandeel in het totaal benodigde weerstandscapaciteit:

Risico	Score	Kans	Gemiddelde financiële impact	Benodigd weerstands-capaciteit
Vrijwilligheid	3	75%	€ 1.750.000	€ 1.312.500
Informatieveiligheid	3	75%	€ 900.000	€ 675.000
Continuïteit OIV IT infrastructuur	3	75%	PM	PM
Tweede loopbaanbeleid	3	75%	€ 800.000	€ 600.000
Omgevingswet	3	75%	€ 320.000	€ 240.000
Wet Normalisering Rechtspersoon Ambtenaren	3	75%	€ 1.250.000	€ 937.500
Verplichtend karakter	3	75%	€ 1.500.000	€ 1.125.000
Stijgende prijsontwikkeling	3	75%	PM	PM
Beroepsziekten en stress gerelateerde gezondheidsklachten'	3	75%	€ 400.000	€ 300.000
Safety Village	ntb	ntb	PM	PM
Aansprakelijkheid niet verzekerbare risico's	2	50%	€ 400.000	€ 200.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit				**€ 5.390.000**

Op basis van de actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 5.390.000,-.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit betreft de middelen die de organisatie heeft of ter beschikking kan krijgen om de financiële gevolgen van risico's op te vangen. Deze middelen bestaan uit de algemene reserve, de bestemmingsreserve en de nog niet ingevulde begrotingsruimte en een post onvoorzien.

Veiligheidsregio MWB rekent alleen de bestemmingsreserve Crisis en Calamiteiten tot de weerstandscapaciteit. Deze reserve is vrij aanwendbaar voor optredende risico's zonder dat dit leidt tot een ernstige verstoring van het geformuleerde beleid. Deze bestemmingsreserve bedraagt € 1.611.576 en vormt een buffer voordat teruggevallen moet worden op de deelnemende gemeenten. De overige reserves worden niet meegerekend tot de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit zijn de bestemmingsreserves en hieraan zijn al een bestemming toegekend.

Veiligheidsregio MWB kent geen algemene reserve. Het Algemeen Bestuur heeft in maart 2012 besloten om de algemene reserve op te heffen.
Het weerstandsvermogen wordt via de volgende berekening in beeld gebracht:

Ratio weerstandsvermogen: *Beschikbare weerstandscapaciteit: € 1.611.576* / *Benodigde weerstandscapaciteit: € 5.390.000* ***= 0.30***

De beschikbare weerstandscapaciteit is ten opzichte van de begroting 2024 ongewijzigd en bedraagt € 1.611.576. De benodigde weerstandscapaciteit is ten opzichte van de begroting 2024 licht gedaald en bedraagt € 5.390.000. Het weerstandsvermogen (€ 1.611.576/ € 5.390.000) is hierdoor ten opzichte van de begroting 2024 licht gestegen en bedraagt 0,30 (was 0,26).

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre we in staat is om financiële tegenvallers op te vangen zonder de noodzaak om direct te bezuinigen of het beleid aan te passen. We zijn, met een ratio weerstandsvermogen van 0,30, beperkt in staat om financiële tegenvallers zelf op te vangen. Dit is een logisch gevolg van het besluit van het Algemeen Bestuur (besluit maart 2012) om geen algemene reserve aan te houden. In 2024 hebben we ons beleid en kaders op risicomanagement verder uitgewerkt in een nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen en leggen deze ter vaststelling voor aan het Algemeen Bestuur. In dit beleid hebben we ook kaders en afspraken vastgelegd voor de vorming van een algemene reserve en de voeding ervan.

Vooralsnog dienen de deelnemende gemeenten een algemene reserve aan te houden om de risico's van de Veiligheidsregio op te vangen die onder andere is bestemd voor de risico's die voortvloeien uit de gemeenschappelijke regeling waarin wordt deelgenomen. Hiermee zijn in feite de gemeenten een deel van de benodigde weerstandscapaciteit en doen we indien nodig een beroep op de weerstandscapaciteit van de deelnemende gemeenten.

Inventarisatie risico's

Omgaan met risico's vormt een dagelijks onderdeel voor organisaties. Van onvoorspelbare crisissen zoals de oorlog in Oekraïne en de hierdoor stijgende gasprijzen tot veranderende wet- en regelgeving die invloed hebben op de bedrijfsvoering en de uitvoering van het werk.

Zoals alle organisaties hebben wij ook te maken met risico's bij de uitvoering van onze taak. Een groot aantal risico's wordt opgevangen of beperkt door (interne) beheersmaatregelen die we inzetten om het effect van bepaalde risico's te verkleinen. Voor een deel zijn er risico's die we niet of beperkt kunnen beheersen. Om deze op te vangen zijn diverse verzekeringen afgesloten. In deze paragraaf zijn de belangrijkste risico's benoemd die zich voor kunnen doen maar die nog onvoldoende concreet en kwantificeerbaar zijn en waarvoor geen verzekeringen zijn afgesloten of voorzieningen zijn gevormd.

Bij ieder geïdentificeerd risico hebben we (voor zover mogelijk) maatregelen opgenomen die we nemen om de kans dan wel de impact van de geïdentificeerde risico's te beperken. Om de impact goed en vanuit een breder perspectief in te schatten, worden de risico's beoordeeld op meerdere aspecten, zoals continuïteit van de organisatie, bestuurlijke afbreuk, imago organisatie en personele, juridische en financiële implicaties.

Het identificeren en vaststellen van de belangrijkste risico's is een momentopname. In de loop van de tijd kunnen er nieuwe risico's ontstaan en kunnen risico's in de toekomst anders ingeschat worden. Hieronder lichten we geïdentificeerde risico's per februari 2024 nader toe.

Vrijwilligheid

Het kost steeds meer moeite om voldoende vrijwilligers te vinden en te blijven binden aan de organisatie. De beschikbaarheid van vrijwilligers en daardoor paraatheid staan onder druk. We hebben structureel 30-50 vacatures bij onze vrijwillige brandweerposten en het werven van nieuwe vrijwilligers wordt steeds problematischer. We hebben een verouderd vrijwilligersbestand (relatief hoge leeftijdsopbouw). Komende jaren moeten we rekening houden met nog meer uitstroom, met meer druk om te werven en op te leiden.
De werving en selectie van vrijwilligers heeft continu aandacht. We ontwikkelen programma's voor het vinden, binden en boeien van nieuwe vrijwilligers en betrekken hen via participatieraden bij de ontwikkelingen binnen de Veiligheidsregio. We denken na over kortere opleidingstrajecten en geven landelijk input op de hervorming van het onderwijsstelsel.

Daarnaast ontwikkelen we een visie op toekomstbestendige brandweerzorg, waarin we ook rekening houden met scenario's dat een aantal posten in de toekomst niet voldoende vrijwilligers meer heeft om de benodigde paraatheid te leveren en dreigen daardoor niet levensvatbaar te zijn.

Verplichtend karakter

Naast dat het moeilijk is om vrijwilligers te binden en boeien aan onze organisatie hebben wij ook de maken met een Europese richtlijn. Deze richtlijn stelt dat gelijke arbeid gelijk beloond moet worden. In de toekomst is kazerneren en consigneren van vrijwilligers daarom niet meer mogelijk waardoor we ook op onze beroepsposten geconfronteerd worden met een tekort aan medewerkers. Indien veiligheidsregio's brandweervrijwilligers een parttime aanstelling moeten geven, nemen de kosten van de brandweerzorg enorm toe. Daarnaast is het de vraag of vrijwilligers en hun werkgevers instemmen met een ander dienstverband.

In 2022 is, vooruitlopend op de landelijke ontwikkelingen, geconstateerd dat de operationele sterkte van de beroepskazernes niet voldoende is om volgens ons 24-uursrooster uitvoering te geven aan het door gemeenten vastgestelde dekkingsplan van de regio. Als tijdelijke maatregel is in de vergadering

van het Algemeen Bestuur van oktober 2022 het besluit genomen om de operationele sterkte van de beroepsbezetting uit te breiden, maar nog wel in te vullen met vrijwilligers. Hiervoor is in 2023, 2024 en 2025 de gemeentelijke bijdrage verhoogd met € 465.000. Aan deze optie kleven een paar nadelen. Op de eerste plaats is de belangrijkste oorzaak van de noodzakelijke ophoging van de formatie een gevolg van de effecten van de Europese regelgeving en het in de toekomst niet meer kunnen kazerneren van vrijwilligers. Dit brengt in de ogen van het Veiligheidsberaad (VB) een stelsel-verandering met zich mee, waarvoor de minister van Justitie & Veiligheid (J&V) verantwoordelijk is en die ook voor rekening van het ministerie zou moeten komen. Vanuit VRMWB is ook al aangegeven richting de "Denktank Taakdifferentiatie" dat deze kostenstijging voor VRMWB als gevolg van de regelgeving eraan zit te komen. Er is nog geen duidelijkheid of en in hoeverre de minister van J&V budget ter beschikking stelt voor de uitvoering. Indien structureel beroepsformatie moet worden aangetrokken worden de kosten geschat op ca 1,1 miljoen per jaar vanaf 2026.

Informatieveiligheid

De minister heeft besloten dat alle veiligheidsregio's binnen afzienbare tijd tot de vitale infrastructuur gaan behoren. Dit betekent dat we aan een hoger volwassenheidsniveau op het gebied van informatieveiligheid moeten voldoen. Informatieveiligheid wordt beoordeeld aan de hand van de zogeheten volwassenheidsniveaus, 0 is het laagste, 5 is het hoogste. In 2021 is een audit op de BIO (baseline informatiebeveiliging overheid) uitgevoerd (onderdeel landelijke afspraken). In 2024 vindt een herijking van de BIO-norm plaats en geven we een vervolg door middel van een roadmap om compliance met de BIO en groei in volwassenheid verder te realiseren.

De impact van ransome ware aanvallen neemt toe. Bij een dergelijke aanval komt gevoelige informatie in verkeerde handen dan wel wordt openbaar gemaakt (o.a. Phising, ransome ware). Bij het lekken van persoonsgegevens kan dit leiden tot een boete van het Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Vervreemding van overheidsgelden. (via digitale betalingsmiddelen). Maatregelen tegen ransome ware zijn dan ook van groot belang. De afgelopen jaren zijn de medewerkers getraind in het herkennen en omgaan met informatiebeveiligingsrisico's.

Continuïteit Informatie- en Communicatietechnologie (ICT)

Tijdens een crisis is het mogelijk dat onze vitale (ICT) infrastructuur niet naar behoren werkt. Dit kan tot gevolg hebben dat de inzet vertraagd wordt en dat bepaalde onderdelen uitvallen. Er is een aantal beheersmaatregelen genomen om dit risico te mitigeren, zoals een analyse van kwetsbaarheden, het kunnen overdragen van kritische processen naar andere veiligheidsregio's en het oefenen met scenario's zoals stroomuitval, cybercrime en ICT-uitval.

Naar aanleiding van wereldwijd incident LOG4J, is prioriteit gegeven aan het updaten van de continuïteitsplannen. Het continuïteitsplan voor het openen van gebouwen is in 2023 gereed, deze dient als blauwdruk om in 2024 en 2025 de kritische processen te beschrijven.

Tweede loopbaanbeleid

Het tweede loopbaanbeleid houdt in dat medewerkers na 20 werkzame jaren in een bezwarende 24-uurs functie doorstromen naar een andere functie binnen of buiten de organisatie. De VRMWB heeft hierin de verplichting om medewerkers te ondersteunen en te faciliteren bij het starten van een tweede loopbaan. De ontwikkelingen hebben gevolgen voor medewerkers in de vorm van (financiële) onzekerheden over de toekomst. Voor de organisatie heeft het financiële gevolgen in de vorm van het

verstrekken van noodzakelijke studiefaciliteiten, mogelijk overbruggingsregelingen, vervangingskosten personeel, extra opleidingskosten door uitstroom. Wij merken wel dat deze ontwikkeling vanwege onduidelijkheid, onrust veroorzaakt bij de beroepsbrandweer mensen. Zij willen niet in onzekerheid blijven en dus vertrekken goed opgeleide brandweermensen vroegtijdig. Kwantiteit en kwaliteit van brandweermensen is een probleem, zeker in de toekomst. Dit komt onder andere door: in-/door-/uitstroom versus opleidingsduur, ervaringsverdunning, problemen met roosters, nieuwe risico's en taken en het op peil houden van de professionele 24 uurs organisatie. Dit leidt vanwege bijvoorbeeld externe inhuur tot onnodige kostenverhoging.

Al langere tijd wordt door de meeste betrokken partijen onderkend dat het 20-jaren beleid niet ideaal is. De Universiteit van Maastricht is daarom in opdracht van de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio’s (WVSV) in 2021 een vierjarig onderzoek gestart naar duurzame inzetbaarheid van brandweermedewerkers. Naar verwachting zijn in 2027 de onderzoeksresultaten van de Universiteit van Maastricht bekend en eventuele onderhandelingen over herziening van hoofdstuk 9a CAR (-UWO) hebben dan in het LOAV (Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's) plaatsgevonden. Er worden nu geen onomkeerbare besluiten genomen in afwachting van deze resultaten. De rechten en plichten (onder andere faciliteiten) van het huidige 2e loopbaanbeleid blijven vooralsnog onveranderd van kracht. In de tussentijd mogen medewerkers in een bezwarende functie en 15 dienstjaren wel uitstel aanvragen van de maximale termijn van 20 jaar mits zij voldoen aan de gestelde voorwaarden (LOAV Circulaire 22/7).

Om dit risico te beperken wordt conform het uitvoeringskader uitvoering gegeven aan het tweede loopbaanbeleid. Medewerkers zijn bewust gemaakt dat zij zelf aan zet zijn voor het maken en realiseren van hun loopbaanplan. Een deel van deze brandweermensen is al bezig met de uitvoering van zijn/haar loopbaanplan of gaat hiermee starten, een deel gaat in deze periode voldoen aan de startkwalificaties conform voorwaarden.

Omgevingswet

De Omgevingswet is de basis voor het nieuwe stelsel van regelgeving voor de fysieke leefomgeving. Het stelsel van de Omgevingswet bundelt de regels over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. De Omgevingswet brengt voor de veiligheidsregio’s een intensieve taakverandering mee op het gebied van risicobeheersing. Er zijn nieuwe kwaliteiten en producten nodig en een andere wijze van advisering van risicobeheersing aan gemeenten. Hiervoor is meer capaciteit nodig, vooralsnog is dit berekend op drie fte extra. Dit leidt tot een kostenstijging van € 240.000. We verwachten dat gemeenten voor de extra structurele kosten worden gecompenseerd door het Rijk.

Wat de precieze inhoudelijke/ personele en financiële effecten zijn, wordt in de loop van 2024 in kaart gebracht middels een onderzoek naar de Risicobeheersing-taken. Het Algemeen Bestuur heeft in haar vergadering van 5 oktober 2023 opdracht gegeven voor dit onderzoek. De effecten van de implementatie van de Omgevingswet zijn dan nog beter zichtbaar.

Wet normalisering rechtspersoon ambtenaren (WNRA)

Op 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking getreden. Deze wet regelt dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde rechten en plichten krijgen als werknemers in de civiele sector. Ambtenaren krijgen een arbeidsovereenkomst in plaats van een aanstelling en de door het bestuur vastgestelde arbeidsvoorwaardenregeling wordt vervangen door een CAO. Voor

personeel van veiligheidsregio’s geldt uitstel in verband met de complexe situatie van het werkgeverschap (beroeps-, vrijwillig en ander personeel en 24/7 beschikbaarheid en inzetbaarheid). De inwerkingtreding voor personeel van veiligheidsregio’s vindt op een later, nog niet bekend, tijdstip plaats.

Met ingang van april 2021 is de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio’s (WVSV) opgericht. De WVSV is op 1 januari 2022 gestart en treedt namens alle veiligheidsregio’s op als vakorganisatie; ook voor wat betreft arbeidsvoorwaarden. De invoering van de Wnra is nog onderwerp van gesprek. Onderzocht wordt of de wet volledig, gedeeltelijk of niet meer wordt ingevoerd. Medio 2024 wordt de keuze voor één van deze scenario’s voorbereid en ter besluitvorming aan het Veiligheidsberaad voorgelegd. Dit besluit wordt vervolgens gedeeld met de minister die een keuze maakt. Dan wordt duidelijk wat de impact voor de veiligheidsregio’s is. De invoering van de Wnra betekent een aanpassing van het arbeidsvoorwaardenpakket en heeft impact op de manier van werkgeverschap en op de arbeidsvoorwaarden. Indien er medio 2024 een besluit wordt genomen, vindt de uitwerking hiervan plaats in 2025 en verder. Er is op dit moment geen goede inschatting te maken van de exacte financiële risico's. De financiële impact is naar verwachting tussen de € 1,0 en € 1,5 miljoen.

Safety Village

Door hoger verloop van personeel verwachten we dat de komende jaren meer geïnvesteerd moet worden in werving en selectie en het opleiden van vrijwilligers en beroepsmedewerkers. Dit legt een grotere druk op de ondersteunende diensten maar ook op ons opleidings- en trainingscentrum Safety Village en leidt naar verwachting tot capaciteitsproblemen. Hiervoor wordt nu al (samen met partners) naar oplossingen gezocht. Ook moeten er keuzes gemaakt worden ten aanzien van de toekomst van Safety Village. Daarbij moet gedacht worden aan permanente huisvesting van het (kantoor)personeel van Safety Village, schoon- en veilig werken en uitbreiding van de capaciteiten van het oefencentrum, ook in relatie tot de verleende vergunningen. Zowel de kosten als de wijze van financiering zijn op dit moment nog niet duidelijk.

Beroepsziekten en stress gerelateerde gezondheidsklachten

Op basis van uitkomsten van onder andere interne RI&E's en landelijke signalen (en discussie) over mentale impact, PTSS en beroepsziekten bij de brandweer of veiligheidsregio is het noodzakelijk dat er meer wordt geïnvesteerd in zowel het mentale- als fysieke aspect van het werk van medewerkers. Dit vraagt om meer aandacht voor preventie en (na)zorg voor ons personeel en vergt verdere investering in aanvullende "check-ups" (mentaal en fysiek) van de PPMO (Periodiek Preventief Medisch Onderzoek). Daarnaast leidt dit ook tot uitbreiding van het programma van eisen bij de nieuwe aanbestedingen van de Arbo-en PPMO-dienstverlener (juist in het kader van de rol die beide dienstverleners bij deze thema's hebben). In aanvulling hierop wordt een landelijk juridisch kader voorbereid dat de consequenties van PTSS verder uitwerkt en de rol en verplichtingen als werkgever verder omschrijft. De inhoudelijke en financiële consequenties worden nog in beeld gebracht.

Aansprakelijkheid bij niet verzekerbare risico's

Bij de risicoaansprakelijkheid van niet verzekerbare risico’s gaat het om juridische gevolgrisico’s zoals claims en aansprakelijkstellingen. Dit risico kan zich voordoen waarbij de Veiligheidsregio kosten krijgt die zij niet kunnen verhalen bij de verzekering of anderszins.

Stijgende loon- en prijsontwikkeling (inkopen en bouwmaterialen)

Wereldwijd is een duidelijke trend zichtbaar in de prijsontwikkeling van inkopen en (bouw)materialen. Onderhoudscontracten voor materieel worden aanzienlijk verhoogd. Het risico ontstaat dat kosten voor onderhoud en de investeringsprojecten hoger uitkomen. Veel van onze contracten voor onderhoud, diensten en leveringen worden per 1 januari 2024 tussen de 5-10% verhoogd. Hier is niet geheel rekening mee gehouden in de exploitatiebegroting. Vooraf is al duidelijk dat onze reguliere indexatiemethode niet passend is voor de extreme prijs- en loonstijgingen en er financiële tekorten ontstaan.

Financiële kengetallen

Onderstaande tabel geeft de financiële kengetallen weer die op grond van het BBV verplicht moeten worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Kengetallen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Netto schuldquote	48%	54%	46%	43%	43%	39%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	48%	54%	46%	43%	43%	39%
Solvabiliteitsratio	10%	9%	7%	7%	7%	7%
Structurele exploitatieruimte	0,70%	1,24%	0,59%	0,23%	0,23%	0,23%

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast aan ten opzichte van de eigen middelen en geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote neemt de komende jaren een stukje af. Dit wordt veroorzaakt doordat de vaste schulden meerjarig afnemen, terwijl de exploitatie toeneemt.

De netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen laat geen verschil zien. Dit komt doordat er geen leningen worden verstrekt.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Dit geeft een beeld over in welke mate de veiligheidsregio in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het lage saldo van de solvabiliteit wordt veroorzaakt door het ontbreken van een algemene reserve, waardoor we weinig eigen vermogen hebben.

De structurele exploitatieruimte geeft aan of de structurele lasten gedekt worden door structurele baten en of de exploitatie hiermee in evenwicht is. Dit wordt beoordeeld door de structurele lasten, inclusief de structurele toevoegingen aan reserves, af te zetten tegen de structurele baten, inclusief de structurele onttrekkingen aan reserves. Voor de komende jaren zitten we licht boven de 0%, wat een gezond structureel begrotingsevenwicht laat zien.

2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

In artikel 12 van het BBV staat aangegeven wat de beleidskaders zijn van het onderhoud van de kapitaalgoederen, de hieruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling van deze consequenties in de begroting. Wij beschikken over een aanzienlijke omvang kapitaalgoederen. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze kapitaalgoederen bestaan uit materieel en voertuigen.

Gebouwen

Voor alle kazernes zijn afspraken met de gemeenten gemaakt over het onderhoud via demarcatie-lijsten en meerjarige onderhoudsplannen (MJOP's). Voor het groot onderhoud is een voorziening ingesteld voor het egaliseren van de in de tijd gespreide onderhoudskosten. Eind 2022 zijn de MJOP's voor alle kazernes geactualiseerd, waarna de dotatie en de stand van de voorziening is aangepast.

Voorziening onderhoud gebouwen (bedragen x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand per 01-01	**2.761**	**3.104**	**3.020**	**2.447**	**2.421**	**2.410**
Toevoeging aan voorziening	842	842	842	842	842	842
Aanwending voorziening	499	926	1.416	868	853	714
Stand per 31-12	**3.104**	**3.020**	**2.447**	**2.421**	**2.410**	**2.538**

Materieel en voertuigen

Wij hebben een grote vloot aan voertuigen. Bij de aanbesteding van de meeste voertuigen worden onderhoudscontracten afgesloten voor maximaal 15 jaar. Het onderhoud inclusief APK wordt uitgevoerd door de werkplaats in Tilburg. Steeds vaker wordt ook andersoortig onderhoud aan voertuigen zelf uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld pomprevisies. Dat geldt ook voor het onderhoud van kleine dienstvoertuigen.

De bepakkingswerkzaamheden worden grotendeels in eigen beheer uitgevoerd. Er is geen voorziening groot onderhoud ingesteld ten behoeve van materieel. Vooralsnog is hier geen noodzaak toe en gelden de afgesloten contracten als normering. Er is momenteel geen sprake van achterstallig onderhoud binnen onze vloot. Naast normeringen op materieel zijn er ook normeringen op materiaal.

Voertuigen en bepakking (bedragen x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Voertuigen						
Planmatig onderhoud	583	-	-	-	-	-
Correctief onderhoud	685	-	-	-	-	-
Onderhoud voertuigen		964	962	964	964	964
Brandstof	654	604	604	604	604	604
Verzekeringen	219	290	298	307	317	317
Schades	138	110	110	110	110	110
Overig	3	111	111	111	111	111
Totaal voertuigen	**2.282**	**2.079**	**2.086**	**2.096**	**2.105**	**2.105**
Bepakking						
Planmatig onderhoud	102	-	-	-	-	-
Onderhoud voertuigen		98	98	98	98	98
Correctief onderhoud	208	-	-	-	-	-
Correctief onderhoud voertuigen		175	175	175	175	175
Overig	13	-	-	-	-	-
Totaal bepakking	**323**	**273**	**273**	**273**	**273**	**273**
Totaal	**2.605**	**2.352**	**2.359**	**2.369**	**2.379**	**2.379**

Bij de voertuigen wordt er geen onderscheid meer gemaakt tussen planmatig en correctief onderhoud. Dit is samengevoegd tot Onderhoud voertuigen. Voertuigen zijn WA-verzekerd. Schades aan voertuigen zijn voor eigen rekening. Om schades te voorkomen is nader beleid gevormd en in een proces vastgelegd. Bij de bepakking zijn de kostensoorten aangepast in Onderhoud voertuigen en Correctief onderhoud voertuigen.

2.5 Verbonden partijen

Er is sprake van een verbonden partij volgens het BBV als er een bestuurlijk en financieel belang is in een privaat- of publiekrechtelijke organisatie. Het bestuurlijk belang komt tot uitdrukking in de zeggenschap. Het financieel belang komt tot uitdrukking in het aan de verbonden partij ter beschikking gestelde bedrag. Dat is niet verhaalbaar als de verbonden partij failliet gaat, of waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

We zijn een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan 24 gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten zorgdragen dat we over voldoende middelen beschikken om aan onze verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd is. Hierdoor zijn we een formeel verbonden partij voor de 24 gemeenten. We kennen zelf geen verbonden partijen conform de definitie van het BBV. Er zijn wel externe partijen waar sprake is van een structureel samenwerkingsverband onder Kosten Gemene Rekening. Deze worden hieronder toegelicht.

Gemene rekening GHOR

Met ingang van 1 januari 2014 is voor de bedrijfsvoering van de GHOR een dienstverlenings-overeenkomst afgesloten met de GGD West-Brabant. De dienstverleningsovereenkomst is geformaliseerd in een overeenkomst kosten voor gemene rekening, waarin de activiteiten van de GHOR zijn ondergebracht. De gemeenschappelijke regelingen GGD West-Brabant, GGD Hart voor

Brabant en Veiligheidsregio MWB maken deel uit van deze gemene rekening. In de gemene rekening zijn de kosten opgenomen ten aanzien van het personeel (inclusief de kosten van ziekte, arbeidsongeschiktheid en ontslag), de toerekenbare overhead en de overige kosten van de GHOR. Ter verdeling van het werkelijke niveau van de kosten is een verdeelsleutel tussen de partijen afgesproken. Wij participeren voor een aandeel van 93,65% in de gemene rekening.

Het instellen en in stand houden van een GHOR is onze taak. De GHOR is een onderdeel van de GGD en opgenomen in de begroting en jaarrekening van de GGD. Met ingang van 1 januari 2017 vindt er geen consolidatie meer plaats van de cijfers van de GHOR. De bijdrage aan het in stand houden van de GHOR is opgenomen in onze begroting en jaarrekening. De doelstellingen en resultaten van de GHOR worden verantwoord onder de pijler Bijdragen aan een veilige leefomgeving.

Gemene Rekening Operationeel Centrum Veiligheidsregio/Brandweer (OC VR/Brw)

Met ingang van 1 januari 2020 hebben we een convenant met de Veiligheidsregio Zeeland, inzake de samenwerking meldkamer Bergen op Zoom voor de uitvoering van de meldkamerfunctie voor de brandweertaak, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Personeel is door de organisatorische samenvoeging per 1 januari 2020 in onze dienst en we voeren de administratie van de meldkamerfunctie. De verdeling van de kosten van de brandweermeldkamer (inclusief CaCo functie) vindt plaats op basis van inwoneraantallen met een vaste verdeelsleutel 74% VRMWB – 26% VR Zeeland.

3. Financiële begroting

3.1 Kaders totstandkoming begroting

Herijking beleid

Volgend aan de kaderbrief 2025 is er geen nieuw beleid opgenomen in de beleidsbegroting 2025 en de meerjarenraming.

Loon- en Prijscompensatie

De gehanteerde methodiek ten behoeve van de loon- en prijsontwikkeling wordt gecontinueerd in 2025.

De kernpunten van de systematiek om de loon- en prijsontwikkeling te verwerken in de gemeentelijke bijdragen, zijn:
Voor de loonontwikkeling wordt gerekend met de CPB-index 'Loonvoet sector overheid'.
Voor de prijsontwikkeling wordt gerekend met de CPB-index 'Prijs bruto Binnenlands Product'.
Beide indices worden periodiek gepubliceerd door het Centraal Planbureau (CPB). In de begroting wordt uitgegaan van de CPB-prognose ten tijde van de vaststelling van de Kadernota 2025.

De loon- en prijsontwikkeling wordt bepaald door de gepubliceerde index loonvoet sector overheid en index prijs bruto binnenlands product voor het jaar 2025 van het Centraal Plan Bureau (CPB) en de correcties van deze indices voor het jaar 2022 en 2023 van de in de begroting 2023 verwerkte cijfers. In de begroting wordt uitgegaan van de jongste CPB-prognose ten tijde van de vaststelling van de conceptbegroting.

Kerngegevenstabel Centraal Planbureau o.b.v. augustus 2023

In onderstaande tabel vindt u de kern gegevens van Centraal Planbureau o.b.v. augustus 2023 in de eerste kolom. In de kolom ernaast ziet u de verhouding die leidt tot een gewogen index waarmee regulier in onze begroting wordt gewerkt. In de laatste kolom ziet u de correctie op basis van het voorschot LPO dat we in 2023 extra hebben gekregen voor de cao 2023 te dekken. Hierdoor hebben wij de correctie met terugwerkende kracht voor 2023 op 0,0% gezet. Zie hiervoor ook de kaderbrief 2025.

	Index CPB	Verhouding	Gewogen index	Index begroting 2025 incl. correctie voorschot LPO 2023
Loonindex 2023	**5,00%**	60,00%	3,00%	
Prijsindex 2023	**6,60%**	40,00%	2,64%	
Gewogen index			5,64%	
Index 2023 bij begroting 2024			3,36%	
Correctie index 2023			2,28%	0,00%
Loonindex 2024	**6,50%**	60,00%	3,90%	
Prijsindex 2024	**3,30%**	40,00%	1,32%	
Gewogen index			5,22%	
Index 2024 bij begroting 2024			3,52%	
Correctie index 2024			1,70%	1,70%
Loonindex 2025	**5,30%**	60,00%	3,18%	
Prijsindex 2025	**2,40%**	40,00%	0,96%	
Gewogen index 2025			4,14%	4,14%
Index 2025 incl nacalculatie			8,12%	**5,84%**
Loonindex 2026	**4,70%**	60,00%	2,82%	
Prijsindex 2026	**2,90%**	40,00%	1,16%	
Gewogen index 2026			3,98%	**3,98%**
Loonindex 2027	**4,80%**	60,00%	2,88%	
Prijsindex 2027	**2,80%**	40,00%	1,12%	
Gewogen index 2027			4,00%	**4,00%**
Loonindex 2028	**4,20%**	60,00%	2,52%	
Prijsindex 2028	**2,40%**	40,00%	0,96%	
Gewogen index 2028			3,48%	**3,48%**

Op basis van deze indices en degene die reeds in de begroting 2024 verwerkt zijn, is een gewogen gemiddelde index berekend waarmee de bijdragen van de gemeenten worden aangepast. Deze index en mutatie in de begroting is in onderstaande tabel weergegeven.

	2025	2026	2027	2028
Gewogen loon- en prijsindex Kadernota 2025-2028	5,84%	3,98%	4,00%	3,48%
Gewogen loon- en prijsindex Beleidsbegroting 2024	3,46%	3,22%	3,22%	-
Mutatie loon- en prijsindex	**2,38%**	**0,76%**	**0,78%**	**3,48%**

Dit zijn de percentages waarmee de gemeentelijke bijdragen zijn verhoogd conform de kaderbrief 2025. Zie hiervoor ook de paragraaf ‘exploitatiebijdrage gemeenten’.

Ontwikkeling Rijksbijdrage BDuR

Op basis van de beschikking BDuR Rijksbijdrage 2023 (december 2023) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is onderstaande prognose afgegeven voor de meerjarige bijdrage.

Ontwikkeling bijdrage BDuR	2025	2026	2027	2028*
Beleidsbegroting 2024 (beschikking 2022)	€ 10.309.318	€ 10.309.318	€ 10.309.318	€ 10.309.318
Loon/prijs bijstelling en taakstelling	€ 951.746	€ 987.770	€ 984.322	€ 984.322
Beschikking 2023	**€ 11.261.064**	**€ 11.297.088**	**€ 11.293.640**	**€ 11.293.640**
verwachte loon/prijs bijstelling	€ 700.000	€ 1.050.000	€ 1.400.000	€ 1.750.000
Beleidsbegroting 2025	**€ 11.961.064**	**€ 12.347.088**	**€ 12.693.640**	**€ 13.043.640**

* de Rijksbijdrage BDuR wordt 3 jaar vooruit geprognotiseerd. Voor 2028 is hetzelfde bedrag als 2027 aangehouden.

Omdat het ministerie jaarlijks de BDuR bijdrage bijstelt voor loon- en prijsontwikkeling, wordt rekening gehouden met een verwachtte bijstelling.

Extra BDuR gelden versterking crisisbeheersing en informatievoorziening

Op 26 augustus 2022 zijn bestuurlijke afspraken tussen de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Veiligheidsberaad, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het Rijk gemaakt in het kader van de doorstroom migratie. Onderdeel van deze afspraken is de geleidelijk opbouwende structurele toevoeging van € 83 miljoen aan de BDuR vanaf 2023 voor een versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening bij de veiligheidsregio's. Dit vindt vanaf 2023 met een geleidelijke opbouw in vier jaar plaats:

De extra financiële middelen zijn bestemd voor de versterking van de (toekomstige):
1. Crisisbeheersing.
2. Informatievoorziening per regio én gezamenlijk.
3. Inrichten van Knooppunt Coördinatie Regio’s – Rijk (KCR2).

Voor 2023 en 2024 zijn er gegarandeerde afspraken uitgewerkt tussen het ministerie van J&V en de Veiligheidsregio’s over de verdeling van de extra middelen tussen de drie genoemde onderwerpen.

De exacte verdeling van de aanvullende extra middelen vanaf 2025 staat nog niet vast in verband met de benodigde flexibiliteit om in te spelen op lopende ontwikkelingen. Hierover worden uiterlijk 31 juli van het jaar voorafgaand aan het jaar dat de aanvullende extra middelen beschikbaar komen, afspraken gemaakt. Op basis van de verdelingssystematiek 2023 komt dit voor VRMWB uit op:

	2025	2026	2027	2028*
Extra middelen crisisbeheersing en informatievoorziening VRMWB	€ 2.981.833	€ 3.390.303	€ 3.390.303	€ 3.390.303

* de Rijksbijdrage BDuR wordt 3 jaar vooruit geprognotiseerd. Voor 2028 is hetzelfde bedrag als 2027 aangehouden.

Exploitatiebijdrage gemeenten

In 2018 is door het Algemeen Bestuur besloten de verdeelsleutel van het kostenverdeelmodel bij te stellen zodat er aansluiting is met de bijdrage uit het Gemeentefonds, inclusief een overgangsperiode tot en met 2021 die is doorgelopen tot en met 2022.
Met ingang van begrotingscyclus 2023 actualiseren we jaarlijks de verdeelsleutels van de gemeentelijke bijdrage naar de meest recent beschikbare Cebeon-maatstaven. Het betreft enerzijds een set aan risicomaatstaven en anderzijds het gewicht dat deze maatstaf bijdraagt aan het totale risicoprofiel per gemeente. Hoe hoger het risicoprofiel, hoe meer de gemeente bijdraagt aan de Veiligheidsregio.

Jaarlijks worden de geactualiseerde kengetallen (o.a. OZB waarde, bedrijven, bebouwing, woonruimten etc.) gepubliceerd via de meicirculaire, subcluster Brandweer en rampenbestrijding gemeentefonds. Als de individuele kengetallen van gemeenten wijzigen, wijzigt daarmee de onderlinge verhouding van de risico's en daarmee samenhangend de gemeentelijke bijdragen. Vanaf 2022 nemen wij de actualisering vanuit de meicirculaire jaarlijks over. Omdat een aantal kengetallen jaarlijks kunnen fluctueren, ontstaan hierdoor kleine verschillen in het risicoprofiel per gemeente. Omdat wij de begroting moeten aanleveren vóór mei, maken wij gebruik van de laatste bekende meicirculaire. Dat betekent voor de begroting 2025, die in januari-maart 2023 gemaakt wordt, bij gebruik maken van de meicirculaire 2023.

Door het jaarlijks actualiseren van de verdeelsleutels sluit de bijdrage die gemeenten betalen aan de Veiligheidsregio aan op de bijdrage die zij verkrijgen vanuit het gemeentefonds en zijn de veranderingen relatief beperkt. Deze werkwijze komt overeen met het in 2018 genomen AB-besluit, waarin de volgende uitgangspunten zijn vastgesteld:

- De sleutel CEBEON ten behoeve van verdeling gemeentefonds is de basis voor de sleutel van het kostenverdeelmodel.
- De sleutel wordt jaarlijks geüpdatet bij begroting (t+2), (m.a.w. de sleutels die op basis van meicirculaire 2023 zijn berekend worden toegepast in de beleidsbegroting 2025).
- De meest recent beschikbare sleutel wordt gehanteerd. Jaarlijks wordt de sleutel na uitkomst meicirculaire beschikbaar gesteld door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Overzicht voormalige vs. nieuwe sleutel kostenverdeelmodel (KVM)

Hieronder is een overzicht weergegeven van de verdeelsleutels van het kostenverdeelmodel, op basis van de Cebeon-maatstaven uit de Meicirculaire 2023, die als basis dienen voor de beleidsbegroting 2025.

Gemeentelijke bijdrage sleutel	2025 o.b.v. meicirculaire 2023	2024 o.b.v. meicirculaire 2022	Verschil 2025-2024 (-/- = lagere bijdrage)
Alphen-Chaam	0,90%	1,01%	-0,11%
Altena	4,73%	4,49%	0,24%
Baarle-Nassau	0,66%	0,76%	-0,10%
Bergen op Zoom	5,80%	5,81%	-0,01%
Breda	17,12%	16,38%	0,74%
Dongen	2,11%	1,96%	0,15%
Drimmelen	2,38%	2,29%	0,10%
Etten-Leur	3,53%	3,43%	0,10%
Geertruidenberg	1,83%	1,82%	0,01%
Gilze en Rijen	2,16%	2,27%	-0,11%
Goirle	1,90%	1,74%	0,16%
Halderberge	2,60%	2,65%	-0,05%
Hilvarenbeek	1,33%	1,39%	-0,06%
Loon op Zand	1,90%	1,87%	0,04%
Moerdijk	3,29%	4,20%	-0,91%
Oisterwijk	2,88%	2,65%	0,23%
Oosterhout	4,75%	4,70%	0,05%
Roosendaal	6,66%	6,72%	-0,06%
Rucphen	1,76%	1,66%	0,10%
Steenbergen	2,02%	2,15%	-0,13%
Tilburg	22,11%	22,23%	-0,12%
Waalwijk	3,99%	4,11%	-0,11%
Woensdrecht	1,90%	2,02%	-0,12%
Zundert	1,70%	1,70%	0,00%
Totaal	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

Op basis van de vastgestelde financiële uitgangspunten, weergegeven in vorige paragrafen, is een totaaloverzicht van de bijdragen van gemeenten en het financieel meerjarenperspectief opgesteld. Hierin zijn ook de intekentaken opgenomen.

bedragen in €	2025	2026	2027	2028
Gemeentelijke bijdrage beleidsbegroting 2024	76.843.108	79.275.853	81.650.997	81.650.997
Waarvan kapitaallasten	7.747.438	8.463.277	8.782.952	8.782.952
KVM zonder kapitaallasten	**69.095.670**	**70.812.576**	**72.868.045**	**72.868.045**
Mutatie LPO uit kaderbrief 2025-2028	2,38%	0,76%	0,78%	3,48%
Delta LPO in euro boekjaar 2025-2028	1.644.477	538.176	568.371	2.535.808
Nieuwe bijdragen KVM incl beleid en LPO ex kaplasten	**70.740.147**	**71.350.752**	**73.436.416**	**75.403.853**
VZ MJOP groot onderhoud	280.500	280.500	280.500	280.500
Nieuwe bijdragen KVM	**71.020.647**	**71.631.252**	**73.716.916**	**75.684.353**
geactualiseerde kapitaallasten	7.702.738	8.480.308	8.786.119	8.788.259
Nieuwe bijdragen KVM totaal excl intekentaken	**78.723.385**	**80.111.560**	**82.503.035**	**84.472.612**
FLO-overgangsrecht	2.841.979	2.796.428	2.290.606	2.108.905
Bijdrage MDH	103.105	106.095	109.066	112.120
Nieuwe bijdragen KVM totaal incl intekentaken	**81.668.469**	**83.014.083**	**84.902.707**	**86.693.637**

Actualisatie FLO-overgangsrecht

Gemeente (bedragen x 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Bergen op Zoom	506	315	382	444	384	327
Breda	1.431	813	944	864	719	796
Roosendaal	593	370	449	521	451	384
Tilburg	1.658	1.021	1.067	968	737	602
Totaal	**4.188**	**2.519**	**2.842**	**2.796**	**2.291**	**2.109**

Op grond van het pensioenreglement van het ABP is de werkgeversbijdrage Netto FLO-spaartegoed (NFST) vanaf 2023 pensioengevend. Daarnaast is over genoemde werkgeversbijdrage NFST op grond van fiscale regelgeving RVU-heffing verschuldigd. Naast de pensioengevendheid leidt de RVU-heffing van 52% tot een extra kostenstijging, waardoor het fundament onder het ontstaan van de werkgeversbijdrage NFST als opvolger van de werkgeversbijdrage Levensloop is weggevallen.

Gelet op de ongewenste kostenstijging als gevolg van de verplichte pensioengevendheid en RVU-heffing is overeengekomen de maandelijkse werkgeversbijdrage NFST per 1 januari 2024 te beëindigen.

Het vervallen van de werkgeversbijdrage NFST zorgt op korte termijn voor lagere kosten. De begroting voor aankomende jaren is hierop aangepast. In latere jaren zorgt een lager NFST-saldo voor een lagere inzet NFST tijdens de individuele periode van volledig buitengewoon verlof van het FLO-overgangsrecht en daarmee een hogere maandelijkse aanvulling van de werkgever. Over deze aanvulling is RVU-heffing verschuldigd waardoor de kosten van het FLO-overgangsrecht voor de werkgever stijgen. De kostenstijging schuift daarmee op naar de individuele periode van volledig buitengewoon verlof van het FLO-overgangsrecht.

Deze lagere kosten betekenen een aanpassing van de begroting 2024. Dit is als begrotingswijziging 2024-1 verwerkt.

Actualisatie kazernes en bijdrage in kosten huisvesting en facilitair

Gemeente (bedragen x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 12025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Bergen op Zoom	253	92	-	-	-	-
Moerdijk	95	100	102	105	107	109
Waalwijk	26	10	-	-	-	-
Totaal	**374**	**201**	**102**	**105**	**107**	**109**

In het 1e kwartaal van 2024 worden de laatste twee van de in totaal negen in 2013 overgenomen kazernes terug verkocht aan de gemeenten Bergen op Zoom en Waalwijk. Oorspronkelijk was dit in 2023 gepland. Hierdoor zijn de kosten voor het eigenaarsdeel te weten belastingen, verzekeringen en kapitaallasten o.b.v. de realisatie 2023 opnieuw berekend. Dit betekent een aanpassing van de begroting 2024. Dit is verwerkt met de begrotingswijziging 2024-1. Met de gemeente Moerdijk zijn afspraken gemaakt over een bijdrage in de kosten voor huisvesting en facilitaire zaken. Dit wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de prijsindex.

Totale gemeentelijke bijdragen 2025-2028

In de onderstaande tabellen is voor de jaren 2025 t/m 2028 de bijdrage per gemeente aan Veiligheidsregio MWB opgenomen. Hierbij zijn de wijzigingen met betrekking tot loon- en prijscompensatie, de herijking van de kapitaallasten, de intekentaken FLO-overgangsrecht en kazernes verwerkt.

De effecten van de Cebeon maatstaven uit de toekomstige circulaires en toekomstige indices van het CPB zijn hierin niet meegenomen zullen de uiteindelijke gemeentelijke bijdrage per jaar beïnvloeden.

Gemeentelijke bijdrage 2025 (bedragen in €)	Gemeentelijke bijdragen 2025 cfm beleidsbegroting 2024	Kapitaallasten 2025 uit MJB 2024	Basisbedrag 2025 uit MJB 2024 excl kapitaallasten en intekentaken	Herijking basisbedrag en verdeelsleutel 2025	Herijking kapitaallasten 2025	Nieuwe gemeentelijke bijdragen 2025 excl intekentaken	Bijdrage MDH	Intekentaak FLO	Totale gemeentelijke bijdragen 2025 incl. intekentaken
Alphen-Chaam	776.248	78.262	697.986	637.464	69.138	706.602			706.602
Altena	3.454.005	348.238	3.105.767	3.361.086	364.536	3.725.622			3.725.622
Baarle-Nassau	583.861	58.866	524.995	465.617	50.500	516.117			516.117
Bergen op Zoom	4.468.250	450.496	4.017.754	4.119.987	446.844	4.566.832		382.098	4.948.930
Breda	12.585.525	1.268.892	11.316.633	12.158.221	1.318.653	13.476.874		944.101	14.420.975
Dongen	1.504.600	151.696	1.352.904	1.495.834	162.235	1.658.069			1.658.069
Drimmelen	1.756.513	177.094	1.579.419	1.692.629	183.579	1.876.208			1.876.208
Etten-Leur	2.639.241	266.092	2.373.149	2.506.765	271.878	2.778.643			2.778.643
Geertruidenberg	1.395.305	140.677	1.254.628	1.296.624	140.629	1.437.253			1.437.253
Gilze en Rijen	1.743.969	175.830	1.568.139	1.531.466	166.099	1.697.566			1.697.566
Goirle	1.336.650	134.763	1.201.887	1.351.254	146.554	1.497.808			1.497.808
Halderberge	2.038.990	205.574	1.833.416	1.845.872	200.199	2.046.072			2.046.072
Hilvarenbeek	1.067.862	107.663	960.199	943.648	102.346	1.045.993			1.045.993
Loon op Zand	1.434.976	144.676	1.290.300	1.352.077	146.643	1.498.720			1.498.720
Moerdijk	3.229.587	325.612	2.903.975	2.337.238	253.492	2.590.730	103.105		2.693.835
Oisterwijk	2.034.508	205.122	1.829.386	2.041.913	221.461	2.263.374			2.263.374
Oosterhout	3.609.266	363.892	3.245.374	3.371.836	365.702	3.737.538			3.737.538
Roosendaal	5.165.212	520.764	4.644.448	4.733.186	513.351	5.246.537		448.549	5.695.086
Rucphen	1.276.525	128.701	1.147.824	1.251.335	135.717	1.387.051			1.387.051
Steenbergen	1.649.028	166.258	1.482.770	1.434.633	155.597	1.590.230			1.590.230
Tilburg	17.082.597	1.722.293	15.360.304	15.700.805	1.702.874	17.403.679		1.067.231	18.470.910
Waalwijk	3.156.621	318.255	2.838.366	2.836.266	307.615	3.143.881			3.143.881
Woensdrecht	1.551.054	156.380	1.394.674	1.350.826	146.507	1.497.333			1.497.333
Zundert	1.302.716	131.342	1.171.374	1.204.064	130.590	1.334.654			1.334.654
Totaal	**76.843.108**	**7.747.438**	**69.095.670**	**71.020.647**	**7.702.738**	**78.723.385**	**103.105**	**2.841.979**	**81.668.469**

Gemeentelijke bijdrage 2026 (bedragen in €)	Gemeentelijke bijdragen 2026 cfm beleidsbegroting 2024	Kapitaallasten 2026 uit MJB 2024	Basisbedrag 2026 uit MJB 2024 excl kapitaallasten en intekentaken	Herijking basisbedrag en verdeelsleutel 2026	Herijking kapitaallasten 2026	Nieuwe gemeentelijke bijdragen 2026 excl intekentaken	Bijdrage MDH	Intekentaak FLO	Totale gemeentelijke bijdragen 2026 incl. intekentaken
Alphen-Chaam	800.823	85.494	715.329	642.945	76.117	719.062			719.062
Altena	3.563.354	380.414	3.182.940	3.389.984	401.335	3.791.318			3.791.318
Baarle-Nassau	602.345	64.305	538.040	469.620	55.598	525.218			525.218
Bergen op Zoom	4.609.709	492.120	4.117.589	4.155.409	491.952	4.647.361		443.718	5.091.079
Breda	12.983.965	1.386.133	11.597.832	12.262.752	1.451.767	13.714.519		864.308	14.578.827
Dongen	1.552.233	165.712	1.386.521	1.508.695	178.612	1.687.306			1.687.306
Drimmelen	1.812.121	193.457	1.618.664	1.707.182	202.111	1.909.292			1.909.292
Etten-Leur	2.722.796	290.678	2.432.118	2.528.317	299.323	2.827.640			2.827.640
Geertruidenberg	1.439.478	153.675	1.285.803	1.307.772	154.825	1.462.597			1.462.597
Gilze en Rijen	1.799.181	192.076	1.607.105	1.544.633	182.867	1.727.500			1.727.500
Goirle	1.378.966	147.215	1.231.751	1.362.871	161.348	1.524.219			1.524.219
Halderberge	2.103.542	224.568	1.878.974	1.861.742	220.409	2.082.151			2.082.151
Hilvarenbeek	1.101.669	117.611	984.058	951.761	112.677	1.064.438			1.064.438
Loon op Zand	1.480.405	158.044	1.322.361	1.363.701	161.446	1.525.147			1.525.147
Moerdijk	3.331.832	355.697	2.976.135	2.357.333	279.081	2.636.414	106.095		2.742.509
Oisterwijk	2.098.918	224.075	1.874.843	2.059.468	243.817	2.303.285			2.303.285
Oosterhout	3.723.531	397.514	3.326.017	3.400.826	402.618	3.803.444			3.803.444
Roosendaal	5.328.735	568.881	4.759.854	4.773.880	565.172	5.339.052		520.886	5.859.938
Rucphen	1.316.938	140.593	1.176.345	1.262.093	149.417	1.411.510			1.411.510
Steenbergen	1.701.234	181.619	1.519.615	1.446.968	171.304	1.618.272			1.618.272
Tilburg	17.623.408	1.881.428	15.741.980	15.835.794	1.874.774	17.710.568		967.516	18.678.084
Waalwijk	3.256.556	347.661	2.908.895	2.860.651	338.668	3.199.319			3.199.319
Woensdrecht	1.600.158	170.829	1.429.329	1.362.440	161.297	1.523.737			1.523.737
Zundert	1.343.958	143.477	1.200.481	1.214.416	143.773	1.358.189			1.358.189
Totaal	**79.275.852**	**8.463.276**	**70.812.576**	**71.631.252**	**8.480.308**	**80.111.560**	**106.095**	**2.796.428**	**83.014.083**

Gemeentelijke bijdrage 2027 (bedragen in €)	Gemeentelijke bijdragen 2027 cfm beleidsbegroting 2024	Kapitaallasten 2027 uit MJB 2024	Basisbedrag 2027 uit MJB 2024 excl kapitaallasten en intekentaken	Herijking basisbedrag en verdeelsleutel 2027	Herijking kapitaallasten 2027	Nieuwe gemeentelijke bijdragen 2027 excl intekentaken	Bijdrage MDH	Intekentaak FLO	Totale gemeentelijke bijdragen 2027 incl. intekentaken
Alphen-Chaam	824.816	88.723	736.093	661.665	78.862	740.527			740.527
Altena	3.670.114	394.783	3.275.331	3.488.689	415.807	3.904.496			3.904.496
Baarle-Nassau	620.392	66.734	553.658	483.294	57.602	540.896			540.896
Bergen op Zoom	4.747.818	510.708	4.237.110	4.276.401	509.693	4.786.094		384.129	5.170.223
Breda	13.372.971	1.438.490	11.934.481	12.619.802	1.504.120	14.123.922		718.630	14.842.552
Dongen	1.598.739	171.972	1.426.767	1.552.623	185.053	1.737.676			1.737.676
Drimmelen	1.866.413	200.764	1.665.649	1.756.889	209.399	1.966.288			1.966.288
Etten-Leur	2.804.372	301.658	2.502.714	2.601.933	310.117	2.912.050			2.912.050
Geertruidenberg	1.482.605	159.479	1.323.126	1.345.850	160.408	1.506.258			1.506.258
Gilze en Rijen	1.853.085	199.331	1.653.754	1.589.608	189.461	1.779.069			1.779.069
Goirle	1.420.281	152.775	1.267.506	1.402.553	167.167	1.569.720			1.569.720
Halderberge	2.166.565	233.051	1.933.514	1.915.950	228.357	2.144.307			2.144.307
Hilvarenbeek	1.134.675	122.054	1.012.621	979.473	116.741	1.096.213			1.096.213
Loon op Zand	1.524.759	164.014	1.360.745	1.403.408	167.268	1.570.676			1.570.676
Moerdijk	3.431.655	369.133	3.062.522	2.425.970	289.145	2.715.115	109.066		2.824.181
Oisterwijk	2.161.802	232.539	1.929.263	2.119.433	252.609	2.372.043			2.372.043
Oosterhout	3.835.089	412.529	3.422.560	3.499.847	417.137	3.916.984			3.916.984
Roosendaal	5.488.387	590.369	4.898.018	4.912.880	585.553	5.498.432		450.935	5.949.367
Rucphen	1.356.395	145.903	1.210.492	1.298.841	154.805	1.453.646			1.453.646
Steenbergen	1.752.204	188.479	1.563.725	1.489.098	177.482	1.666.580			1.666.580
Tilburg	18.151.414	1.952.493	16.198.921	16.296.880	1.942.381	18.239.260		736.912	18.976.172
Waalwijk	3.354.124	360.793	2.993.331	2.943.944	350.881	3.294.825			3.294.825
Woensdrecht	1.648.100	177.281	1.470.819	1.402.109	167.114	1.569.223			1.569.223
Zundert	1.384.224	148.897	1.235.327	1.249.776	148.957	1.398.733			1.398.733
Totaal	**81.650.996**	**8.782.952**	**72.868.044**	**73.716.916**	**8.786.119**	**82.503.035**	**109.066**	**2.290.606**	**84.902.707**

Gemeentelijke bijdrage 2028 (bedragen in €)	Gemeentelijke bijdragen 2028	Kapitaallasten 2028	Basisbedrag 2028 excl kapitaallasten en intekentaken	Herijking basisbedrag en verdeelsleutel 2028	Herijking kapitaallasten 2028	Nieuwe gemeentelijke bijdragen 2028 excl intekentaken	Bijdrage MDH	Intekentaak FLO	Totale gemeentelijke bijdragen 2028 incl. intekentaken
Alphen-Chaam	824.816	88.723	736.093	679.325	78.881	758.206			758.206
Altena	3.670.114	394.783	3.275.331	3.581.799	415.909	3.997.707			3.997.707
Baarle-Nassau	620.392	66.734	553.658	496.193	57.617	553.809			553.809
Bergen op Zoom	4.747.818	510.708	4.237.110	4.390.534	509.817	4.900.351		327.282	5.227.633
Breda	13.372.971	1.438.490	11.934.481	12.956.613	1.504.486	14.461.100		795.644	15.256.744
Dongen	1.598.739	171.972	1.426.767	1.594.061	185.098	1.779.159			1.779.159
Drimmelen	1.866.413	200.764	1.665.649	1.803.779	209.450	2.013.229			2.013.229
Etten-Leur	2.804.372	301.658	2.502.714	2.671.376	310.193	2.981.569			2.981.569
Geertruidenberg	1.482.605	159.479	1.323.126	1.381.770	160.447	1.542.217			1.542.217
Gilze en Rijen	1.853.085	199.331	1.653.754	1.632.033	189.507	1.821.540			1.821.540
Goirle	1.420.281	152.775	1.267.506	1.439.986	167.207	1.607.194			1.607.194
Halderberge	2.166.565	233.051	1.933.514	1.967.085	228.413	2.195.498			2.195.498
Hilvarenbeek	1.134.675	122.054	1.012.621	1.005.614	116.769	1.122.383			1.122.383
Loon op Zand	1.524.759	164.014	1.360.745	1.440.863	167.309	1.608.172			1.608.172
Moerdijk	3.431.655	369.133	3.062.522	2.490.717	289.215	2.779.933	112.120		2.892.053
Oisterwijk	2.161.802	232.539	1.929.263	2.175.999	252.671	2.428.670			2.428.670
Oosterhout	3.835.089	412.529	3.422.560	3.593.254	417.239	4.010.493			4.010.493
Roosendaal	5.488.387	590.369	4.898.018	5.044.000	585.695	5.629.695		384.200	6.013.895
Rucphen	1.356.395	145.903	1.210.492	1.333.506	154.843	1.488.349			1.488.349
Steenbergen	1.752.204	188.479	1.563.725	1.528.841	177.525	1.706.366			1.706.366
Tilburg	18.151.414	1.952.493	16.198.921	16.731.828	1.942.854	18.674.682		601.789	19.276.471
Waalwijk	3.354.124	360.793	2.993.331	3.022.515	350.966	3.373.481			3.373.481
Woensdrecht	1.648.100	177.281	1.470.819	1.439.530	167.154	1.606.685			1.606.685
Zundert	1.384.224	148.897	1.235.327	1.283.131	148.994	1.432.125			1.432.125
Totaal	**81.650.996**	**8.782.952**	**72.868.044**	**75.684.353**	**8.788.259**	**84.472.612**	**112.120**	**2.108.915**	**86.693.647**

3.2 Financiële positie

Meerjarenbalans en EMU-saldo

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het nieuwe BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven en het meerjarig opnemen van het EMU-saldo. Beiden zijn hieronder weergegeven.

Meerjarenbalans

(bedragen * 1.000)	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
ACTIVA						
Materiele vaste activa	57380	47537	54159	51979	52727	49229
Vlottende activa	2322	5884	5884	5884	5884	5884
Liquide middelen	113	96	96	96	96	96
Overlopende activa	4284	1674	1674	1674	1674	1674
Totaal vaste activa	**64099**	**55191**	**61813**	**59634**	**60381**	**56883**

(bedragen * 1.000)	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
PASSIVA						
Eigen vermogen	6724	5233	4444	4449	4050	3912
Voorzieningen	3865	3754	3154	3115	3104	3084
Vaste schulden	29669	34937	42198	40123	41289	37932
Vlottende passiva	23364	11208	11987	11946	11938	11955
Overlopende passiva	477	60	30	0	0	0
Totaal vaste passiva	**64099**	**55191**	**61813**	**59634**	**60381**	**56883**

De omvang van de materiele vaste activa neemt toe in 2025 en blijft op een zelfde niveau in de jaren erna, op basis van het investeringsplan. De financiering van de investeringen vindt voornamelijk plaats door het aantrekken van langlopende leningen. Door de inzet van reserves zal het eigen vermogen de komende jaren worden afgebouwd.

EMU-saldo

	Omschrijving (bedragen x 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	€ 252	€ -638	€ -789	€ 5	€ -399	€ -413
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	€ 2.404	€ 4.606	€ 6.622	€ -2.180	€ 748	€ -3.498
3.	Mutatie voorzieningen	€ 726	€ 481	€ -600	€ -39	€ -11	€ -20
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.	Boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	€ 46	€ 60	€ 60	€ 60	€ 60	€ 60
Berekend EMU-saldo		**€ -1.472**	**€ -4.823**	**€ -8.071**	**€ 2.087**	**€ -1.218**	**€ 3.005**

Leningenoverzicht

Het investeringsplan laat voor de komende jaren een aanschaf van materiaal zien. Dit zal door middel van extern aan te trekken leningen worden gefinancierd. In onderstaand overzicht is de verwachting van de aan te trekken leningen opgenomen en ook de stand van de huidige leningen. De lasten die voortkomen uit de leningen zijn verwerkt in de exploitatie voor de komende jaren.

	Overzicht lopende leningen	Bedrag	Looptijd	Bijzonderheden	Stand per 01-01-2023	Stand per 01-01-2024	Geraamde stand per 01-01-2025
1	Lening BNG 4,58%, nummer 82959, aangegaan ter financiering VOC, BRW	635.292	Aflossing in 30 jaarlijkse termijnen volgens annuïteiten € 39.152 eerste maal oktober 1995, laatste maal 2024	Vervroegde aflossing is niet mogelijk behalve bij rentevoet aanpassing	80.097	40.945	-
2	Lening BNG 3,41%, nummer 15429, aangegaan ter financiering van overname activa brandweer	9.765.000	Aflossing € 651.000 per jaar aflossing per kwartaal eerste maal oktober 2010, laatste maal 2025	Vervroegde aflossing niet toegestaan	1.790.250	1.139.250	488.250
3	Lening BNG 3,68%, nummer 105430, Aangegaan ter financiering van overname activa brandweer	4.140.000	Aflossing € 207.000 per jaar aflossing per kwartaal eerste maal oktober 2010, laatste maal 2030	Vervroegde aflossing niet toegestaan	1.604.250	1.397.250	1.190.250
5	Lening BNG 1,22%, nummer 110376, Aangegaan ter financiering van investeringen 2016	6.000.000	Aflossing € 400.000 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal op 30-04-2016, laatste maal 2030	Vervroegde aflossing niet toegestaan	3.200.000	2.800.000	2.400.000
6	Lening BNG 0,84%, nummer 110377, Aangegaan ter financiering van investeringen 2016	2.500.000	Aflossing € 125.000 per jaar met jaarlijkse betaling, eerste maal juli 2016, laatste maal 2026	Vervroegde aflossing niet toegestaan	875.000	625.000	375.000
7	Lening BNG 0,205%, nummer 114923, Aangegaan ter financiering van investeringen 2021	10.000.000	Aflossing € 666.667 per jaar aflossing per 3 maanden, eerste maal november 2021, laatste maal 2036	Vervroegde aflossing niet toegestaan	9.166.667	8.500.000	7.833.333

8	Lening BNG 2,132%, nummer 115776 Aangegaan ter financiering van investeringen 2022	10.000.000	Aflossing € 666.667 per jaar aflossing per 3 maanden, eerste maal december 2022, laatste maal 2037	Vervroegde aflossing niet toegestaan	9.833.333	9.166.667	8.500.000
9	Lening BNG 3,033%, nummer 116078 Aangegaan ter financiering aflossing lening 108835	7.000.000	Aflossing € 1.000.000 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal juni 2023, laatste maal 2029	Vervroegde aflossing niet toegestaan	7.000.000	6.000.000	5.000.000
	lening 2024 o.b.v. liquiditeitsprognose	7.000.000	Aflossing € 1.400.000 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal 2024, laatste maal 2030	Vervroegde aflossing niet toegestaan	-	-	5.950.000
	lening 2024 o.b.v. liquiditeitsprognose	3.200.000	Aflossing € 160.000 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal 2025, laatste maal 2044	Vervroegde aflossing niet toegestaan	-	-	3.200.000
	Lening 2025 o.b.v. liquiditeitsprognose	12.500.000	Aflossing € 625.000 per jaar, aflossing per halfjaar, eerste maal 2026, laatste maal 2044	Vervroegde aflossing niet toegestaan	-	-	-
	Lening 2026 o.b.v. liquiditeitsprognose	3.175.000	Aflossing 158.750 per jaar, aflossing per halfjaar, eerste maal 2027, laatste maal 2046	Vervroegde aflossing niet toegestaan	-	-	-
	Lening 2027 o.b.v. liquiditeitsprognose	6.450.000	Aflossing 322.500 per jaar, aflossing per halfjaar, eerste maal 2028, laatste maal 2047	Vervroegde aflossing niet toegestaan	-	-	-
	Lening 2028 o.b.v. liquiditeitsprognose	2.250.000	Aflossing 112.500 per jaar, aflossing per halfjaar, eerste maal 2029, laatste maal 2048	Vervroegde aflossing niet toegestaan	-	-	-
		84.615.292			**33.549.597**	**29.669.112**	**34.936.833**

Reserves en voorzieningen

Reserves

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	1-1-2023	Mutatie reserve	1-1-2024	Mutatie reserve	1-1-2025	Mutatie reserve	1-1-2026	Mutatie reserve	1-1-2027	Mutatie reserve	1-1-2028
Box gemeente											
Crises en calamiteitenreserve	1.612	-	1.612	-	1.612	-	1.612	-	1.612	-	1.612
Egalisatie kapitaallasten	8.700	-8.700	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doorontwikkeling organisatie	996	-478	519	-78	441	-80	361	-83	278	-85	192
SaaS	846	110	956	100	1.056	-301	755	243	998	-159	839
Subtotaal box gemeente	**12.154**	**-9.068**	**3.086**	**22**	**3.108**	**-381**	**2.727**	**160**	**2.887**	**-244**	**2.643**
Box Rijk / overig											
Rijksbijdrage strategische projecten	1.704	-392	1.312	-313	1.000	-	1.000	-	1.000	-	1.000
Rijksbijdrage BTW	1.073	-140	933	-140	793	-140	653	-140	513	-140	373
HSL	604	-13	591	-259	332	-268	64	-15	50	-15	35
Subtotaal box Rijk	**3.381**	**-545**	**2.836**	**-712**	**2.125**	**-408**	**1.717**	**-155**	**1.562**	**-155**	**1.407**
Totaal	**€ 15.535**	**-9.612**	**5.922**	**-690**	**5.233**	**-789**	**4.444**	**5**	**4.449**	**-399**	**4.050**

Bovenstaande reserves geven de stand van de reserves weer vóór resultaatbestemming jaarrekening 2023. De voorgestelde toevoegingen vanuit het resultaat zijn hier nog niet in verwerkt.

Voorzieningen

Omschrijving (bedragen x 1.000)	1-1-2023	Mutatie reserve	1-1-2024	Mutatie reserve	1-1-2025	Mutatie vorziening	1-1-2026	Mutatie vorziening	1-1-2027	Mutatie vorziening	1-1-2028
Voorzieningen											
Regeling Vervroegde Uittreding	-	67	67	-27	39	-26	13	-13	-	-	-
Spaarverlof	377	317	694	-	694	-	694	-	694	-	694
Voorziening onderhoud kazernes	2.761	343	3.104	-84	3.020	-574	2.446	-26	2.421	-11	2.410
Totaal	**€ 3.138**	**€ 726**	**€ 3.865**	**€ -111**	**€ 3.754**	**€ -600**	**€ 3.154**	**€ -39**	**€ 3.115**	**€ -11**	**€ 3.104**

De dotatie en aanwending van de voorziening spaarverlof wordt op basis van werkelijk opgenomen en gespaard verlof jaarlijks bepaald bij de jaarrekening.

Investeringen

De investeringen zijn opgenomen in een meerjarig investeringsplan. Dit plan geeft de voorgenomen investeringen weer voor de lange termijn. Het plan wordt jaarlijks geactualiseerd. Het meerjarig investeringsplan geeft ook input voor de financieringsbehoefte. Alle investeringen in onderstaande overzichten betreffen investeringen met een economisch nut. Er is geen sprake van investeringen met een maatschappelijk nut.

Categorie (bedragen x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Bedrijfsgebouwen	460	200	96	108	-	-
Vervoermiddelen	5.120	3.347	14.647	4.057	5.720	1.535
Machines, apparaten en installaties	364	509	1.266	1.077	857	1.102
Overige materiële vaste activa	3.769	917	1.141	1.816	4.646	3.403
Totaal	**9.713**	**4.973**	**17.149**	**7.059**	**11.222**	**6.040**

3.3 Overzicht lasten en baten

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de baten en de lasten in het meerjarig kader, waarbij de algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en de mutaties in de reserve apart inzichtelijk zijn gemaakt. Een uitgebreide toelichting bij de cijfers vindt u in hoofdstuk in het beleidsgedeelte.

Jaarrekening 2023

Bedrag x 1.000			
	JS 2023		Totaal JS2023
	baten	lasten	
Veiligheid	**-€10.241**	**€80.511**	**€70.270**
Bijdr aan een veilige leefomgeving	-€200	€8.783	€8.583
Lev hulpvaard en slagvaard inzet	-€7.687	€67.164	€59.477
Stimul redzaamheid in de samenleving	-€2.354	€2.856	€502
Wendbare en duurzame organisatie	-€0	€1.709	€1.709
Algemene dekkingsmiddelen	**-€86.333**	**€643**	**-€85.690**
Overhead	**-€223**	**€15.894**	**€15.672**
Totaal JS2023	**-€96.797**	**€97.049**	**€252**
Toevoeging en Onttrekking Reserves	**-€1.402**	**€349**	**-€1.054**
Geraamde resultaat	**-€98.199**	**€97.397**	**-€801**

Begroting 2024, Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028

Bedrag x 1.000															
	2024		Totaal 2024	2025		Totaal 2025	2026		Totaal 2026	2027		Totaal 2027	2028		Totaal 2028
	baten	lasten		baten	lasten		baten	lasten		baten	lasten		baten	lasten	
Veiligheid	**-€14.080**	**€86.950**	**€72.871**	**-€6.239**	**€82.288**	**€76.050**	**-€6.306**	**€84.426**	**€78.120**	**-€5.946**	**€86.015**	**€80.069**	**-€5.849**	**€87.414**	**€81.564**
Bijdrage aan een veilige leefomgeving	-€28	€8.814	€8.786	-€28	€9.215	€9.187	-€28	€9.483	€9.455	-€22	€9.692	€9.669	-€8	€9.907	€9.899
Hulpvaardige en slagvaardige inzet	-€13.052	€76.479	€63.427	-€6.077	€72.263	€66.186	-€6.139	€74.133	€67.993	-€5.739	€75.503	€69.765	-€5.657	€76.676	€71.020
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	-€1.000	€1.657	€658	-€133	€810	€677	-€139	€810	€671	-€185	€820	€636	-€185	€831	€646
Algemene dekkingsmiddelen	**-€88.720**	**€620**	**-€88.100**	**-€94.532**	**€866**	**-€93.666**	**-€96.752**	**€903**	**-€95.849**	**-€99.393**	**€806**	**-€98.587**	**-€101.615**	**€709**	**-€100.907**
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	**-€78**	**€15.997**	**€15.919**	**-€25**	**€18.431**	**€18.405**		**€17.724**	**€17.724**		**€18.917**	**€18.917**		**€19.755**	**€19.755**
Geraamde saldo van baten en lasten	**-€102.878**	**€103.567**	**€690**	**-€100.796**	**€101.585**	**€789**	**-€103.058**	**€103.053**	**-€5**	**-€105.339**	**€105.738**	**€399**	**-€107.464**	**€107.877**	**€413**
Toevoeging en Onttrekking Reserves	**-€1.047**	**€357**	**-€690**	**-€1.155**	**€366**	**-€789**	**-€370**	**€375**	**€5**	**-€783**	**€384**	**-€399**	**-€798**	**€385**	**-€413**
Geraamde resultaat	**-€103.925**	**€103.925**	**€0**	**-€101.951**	**€101.951**	**€0**	**-€103.428**	**€103.428**	**€0**	**-€106.122**	**€106.122**	**€0**	**-€108.262**	**€108.262**	**€0**

3.4 Incidentele en structurele lasten en baten

Het overzicht met de incidentele en structurele lasten en baten, inclusief de mutaties in de reserve, geeft inzicht in het structurele en reële evenwicht van de begroting. Door het volgen van een duurzame begrotingssystematiek worden structurele lasten gedekt met structurele middelen en incidentele lasten grotendeels met incidentele middelen en een klein deel structurele lasten. Hierdoor is er sprake van een positief begrotingsevenwicht. Zie ook de paragraaf 2.3 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing, financiële kengetallen.

	Begroting 2025		MJB 2026		MJB 2027		MJB 2028	
Bedragen x € 1000	**Incidenteel**	**structureel**	**Incidenteel**	**structureel**	**Incidenteel**	**structureel**	**Incidenteel**	**structureel**
Lasten	**1.381**	**100.570**	**605**	**102.823**	**1.027**	**105.095**	**1.043**	**107.219**
Veiligheid	595	81.694	179	84.246	251	85.764	137	87.277
Bijdrage aan een veilige leefomgeving	0	9.215	0	9.483	0	9.692	0	9.907
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	595	71.669	179	73.953	251	75.252	137	76.540
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	0	810	0	810	0	820	0	831
Algemene dekkingsmiddelen	0	866	0	903	0	806	0	709
Overhead	420	18.011	50	17.673	392	18.525	521	19.234
Reserve	366	0	375	0	384	0	385	0
Baten	**-1.155**	**-100.796**	**-370**	**-103.058**	**-783**	**-105.339**	**-798**	**-107.464**
Veiligheid	0	-6.239	0	-6.306	0	-5.946	0	-5.849
Bijdrage aan een veilige leefomgeving	0	-28	0	-28	0	-22	0	-8
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	0	-6.077	0	-6.139	0	-5.739	0	-5.657
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	0	-133	0	-139	0	-185	0	-185
Algemene dekkingsmiddelen	0	-94.532	0	-96.752	0	-99.393	0	-101.615
Overhead	0	-25	0	0	0	0	0	0
Reserve	-1.155	0	-370	0	-783	0	-798	0
Eindtotaal	**226**	**-226**	**235**	**-235**	**244**	**-244**	**245**	**-245**

Algemeen

Wij duiden de volgende typen posten als incidenteel:

- De (projectmatige) lasten die worden gedekt uit een reserve.
- Mutaties in de reserves
- Eenmalige baten en lasten op niet terugkerende posten in de begroting.

Hieronder een nadere toelichting op bovenstaand overzicht van incidentele lasten en baten hoger dan 50k.

Veiligheid: Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet (595k)
Het betreft lasten binnen de reserve HSL voor de tijdelijke inzet van adviseurs Brandweerzorg, oefenuren ten behoeve van aanpak incidenten op de HSL en kapitaallasten van de voor de HSL aangeschafte voertuigen (268k). Daarnaast de lasten binnen de reserve SaaS voor vervanging software primair proces en het vakbekwaamheidmanagementsysteem (295k). Tot slot betreft het lasten binnen de reserve Doorontwikkeling organisatie voor frictiekosten personeel in het primair proces als gevolg van de doorontwikkeling die in 2021 heeft plaatsgevonden (32k).

Overhead (420k)
Dit betreft de lasten binnen de reserve SaaS voor vervanging software ICT (371K). Tevens betreft het lasten binnen de reserve Doorontwikkeling organisatie voor de frictiekosten overheadspersoneel als gevolg van de doorontwikkeling van de organisatie die in 2021 heeft plaatsgevonden (49k).

Reserves (Storting 366k en onttrekking -1.155k)
Dit betreft de storting in de reserve Saas (366k). De onttrekking is ter dekking van de lasten binnen de reserve Saas (667k), de reserve HSL (268k) en de reserve Doorontwikkeling organisatie (80k). Daarnaast de onttrekking reserve BDuR BTW (140k) ter dekking van algemene lasten.

3.5 Overzicht op taakvelden

In deze paragraaf is het overzicht op taakvelden ingevoegd.

Bedrag x 1.000							
		2025		Totaal 2025	2026		Totaal 2026
		baten	lasten		baten	lasten	
0.4	Overhead	-€25	€18.431	€18.405		€17.724	€17.724
0.5	Treasury	-€866	€866	€0	-€903	€903	€0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-€99.905	€80.342	-€19.563	-€102.155	€82.418	-€19.737
8.3	Wonen en bouwen		€1.947	€1.947		€2.008	€2.008
0.10	Mutaties reserves	-€1.155	€366	-€789	-€370	€375	€5
Geraamde resultaat		-€101.951	€101.951	€0	-€103.428	€103.428	€0

Bedrag x 1.000							
		2027		Totaal 2027	2028		Totaal 2028
		baten	lasten		baten	lasten	
0.4	Overhead		€18.917	€18.917		€19.755	€19.755
0.5	Treasury	-€806	€806	€0	-€709	€709	€0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-€104.533	€83.945	-€20.588	-€106.756	€85.279	-€21.477
8.3	Wonen en bouwen		€2.070	€2.070		€2.135	€2.135
0.10	Mutaties reserves	-€783	€384	-€399	-€798	€385	-€413
Geraamde resultaat		-€106.122	€106.122	€0	-€108.262	€108.262	€0

3.6 Begroting op kostencategorie

Bedrag x 1.000						
	2025		Totaal 2025	2026		Totaal 2026
	baten	lasten		baten	lasten	
Advies en uitbesteding		€6.593	€6.593		€6.033	€6.033
Facilitaire kosten		€5.983	€5.983		€6.013	€6.013
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen	-€96.611	€2.842	-€93.769	-€98.751	€2.796	-€95.955
Investeringen en kapitaallasten	-€120	€7.825	€7.705	-€120	€8.591	€8.471
Lonen en salarissen	-€50	€55.834	€55.783	-€25	€57.254	€57.229
Mutaties reserves en voorzieningen	-€1.155	€1.208	€53	-€370	€1.217	€847
Opleiden en oefenen		€2.246	€2.246		€2.281	€2.281
Overig	-€4.014	€9.546	€5.531	-€4.162	€9.594	€5.432
Voertuigkosten		€2.485	€2.485		€2.499	€2.499
Vrijwilligers		€7.389	€7.389		€7.149	€7.149
Geraamde resultaat	**-€101.951**	**€101.951**	**€0**	**-€103.428**	**€103.428**	**€0**

Bedrag x 1.000						
	2027		Totaal 2027	2028		Totaal 2028
	baten	lasten		baten	lasten	
Advies en uitbesteding		€6.538	€6.538		€6.550	€6.550
Facilitaire kosten		€6.067	€6.067		€6.069	€6.069
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen	-€100.987	€2.291	-€98.696	-€103.128	€2.109	-€101.019
Investeringen en kapitaallasten	-€120	€8.897	€8.777	-€120	€8.899	€8.779
Lonen en salarissen	-€25	€58.996	€58.971	-€25	€60.794	€60.769
Mutaties reserves en voorzieningen	-€783	€1.226	€443	-€798	€1.227	€429
Opleiden en oefenen		€2.306	€2.306		€2.306	€2.306
Overig	-€4.207	€9.916	€5.709	-€4.192	€10.189	€5.997
Voertuigkosten		€2.509	€2.509		€2.510	€2.510
Vrijwilligers		€7.375	€7.375		€7.608	€7.608
Geraamde resultaat	**-€106.122**	**€106.122**	**€0**	**-€108.262**	**€108.262**	**€0**

4. Bijlagen

4.1 Tariefstelling

Tarievenbesluit personeel Veiligheidsregio 2025
Voor verantwoording van personele inspanningen bij projecten is het noodzakelijk dat het DB hiervoor een uurtarief vaststelt. Op basis van begroting, rekening houdend met een opslag voor bemiddeling, begeleiding, risico en administratieve verwerking e.d., zijn de volgende uurtarieven bepaald voor 2025:

Laag	(Schaal 5/6/7)	€ 92
Middel	(Schaal 8/9/10)	€ 115
Hoog	(Schaal 11/12/13)	€ 157

Deze tarieven zijn met name bedoeld voor de verantwoording van projectmatige zaken en subsidies.

Ten behoeve van individuele afspraken wordt de mogelijkheid van maatwerk opengehouden. Zo nodig dienen deze tarieven nog te worden verhoogd met 21% BTW. In principe is het beschikbaar stellen van personeel belast met BTW. Alleen in gevallen waarbij sprake is van een individueel contract in het kader van ‘arbeidsmobiliteit’ (= individueel opleidings- / ontwikkelingstraject), dan wel er expliciet vrijstelling is verleend door de inspecteur, kan heffing van BTW buiten beschouwing blijven. De in rekening te brengen BTW is overigens voor gemeenten compensabel in het kader van het btw-compensatiefonds.

4.2 Lijst van veelgebruikte afkortingen

Afkorting	Betekenis	Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur	LPO	Loon- en prijsontwikkeling
AO	Administratieve Organisatie	M&O	Misbruik en Oneigenlijk
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding	MT	Management Team
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid	MWB	Midden- en West Brabant
BNG	Bank voor Nederlandse gemeente	NFST	Netto FLO-spaartegoed
CaCo	Calamiteiten Coördinator	NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst	OCB	Operationeel Centrum Brandweer
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek	OV VR/Brw	Operationeel Centrum Veiligheidsregio/Brandweer
CERT	Computer Emergency Response Team	OvD-BZ	Officier van Dienst Bevolkingszorg
CPB	Centraal Plan Bureau	PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
DB	Dagelijks Bestuur	PPS	Publiek-Private Samenwerking
DCU	Decentrale Uitgifte	PTSS	Post-traumatische stress stoornis
DMS	Document Managementsysteem	RCDV	Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio
EMU	Europees Monetaire Unie	RI&E	Risico Inventarisatie en Evaluatie
Fido	Financiering Decentrale Overheden	SOC	Security Operations Centre
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag	TBO	Team Brandonderzoek
FP&C	Financiën, Planning & Control	UKB	Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg
FTE	Full Time Equivalent	VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten

GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst	VR	Veiligheidsregio
GGO	Gebiedsgerichte opkomsttijden	VRMWB	Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen	VRZ	Veiligheidsregio Zeeland
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure	WA	Wettelijke Aansprakelijkheidsverzekering
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie	Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
IPO	Interprovinciaal Overleg	Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
IV	Informatie Voorziening	Wnra	Wet normalisering rechtspersoon ambtenaren
J&V	Justitie & Veiligheid	Woo	Wet open overheid
KCR2	Knooppunt Crisisbeheersing Regio Rijk	Wvr	Wet veiligheidsregio's
		WVSV	Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio’s